

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Bezpečnostní rizika v rámci střeleckého
výcviku u Policie České republiky a jejich
minimalizace.**

**Safety risks during shooting training in
the Police of the Czech Republic and their
minimization.**

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací

Autor bakalářské práce: Nikola Frýbová
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Ing. Matěj Tejmar

Kladno 2023

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Frýbová** Jméno: **Nikola** Osobní číslo: **500055**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Plánování a řízení krizových situací**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Bezpečnostní rizika v rámci střeleckého výcviku u Policie České republiky a jejich minimalizace

Název bakalářské práce anglicky:

Safety Risks During Shooting Training in the Police of the Czech Republic and their Minimization

Pokyny pro vypracování:

Předmětem bakalářské práce bude bezpečnostní problematika střeleckého výcviku u Policie České republiky (dále jen „PČR“) s cílem odhalit možná rizika, definovat je a navrhnout inovativní změny ke zvýšení bezpečnosti. V teoretické části bude popsán proces přidělení zbraně do výkonu služby u policisty po zařazení do služebního poměru a následná základní odborná příprava policistů. Bude také představen právní rámec a interní předpisy, které provázejí příslušníka PČR při služební přípravě a samotném výkonu služby. V této části bude také popsána metodika výcviku policistů PČR, pravidla a povinnosti policistů a instruktorů na střeleckém výcviku služební přípravy. V praktické části bude proveden výzkum formou kvalitativních rozhovorů s respondenty – policisty, kteří utrpěli střelné poranění během výcviku v rámci služební přípravy. Rovněž bude provedena analýza statistik a typických porušení bezpečnostních pravidel a rozhovory s odborníky na tuto problematiku. Výstupem bakalářské práce bude návrh opatření pro snížení možnosti výskytu střelných poranění v rámci prováděných výcviků.

Seznam doporučené literatury:

- [1] ŠKODA, Jindřich, Zákon o policii s komentářem, ed. 2, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-447-3
[2] ZÁRUBA, Jiří, Zbrojní průkaz, ed. 7, Praha: Leges, 2021, ISBN 978-80-7502-547-0

Jméno a příjmení vedoucí(ho) bakalářské práce:

Mgr.et Ing. Matěj Tejmar

Jméno a příjmení konzultanta(ky) bakalářské práce:

kpt. Ing. Bc. Jan Pelc

Datum zadání bakalářské práce: **14.02.2023**

Platnost zadání bakalářské práce: **20.09.2024**

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Bezpečnostní rizika v rámci střeleckého výcviku u Policie České republiky a jejich minimalizace vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 10.05.2023

.....
Nikola Frýbová

PODĚKOVÁNÍ

Tímto srdečně děkuji vedoucímu práce Mgr. Ing. Matějovi Tejmarovi, za ochotu, spolupráci, cenné rady, vstřícnost a možnost spolupracovat na tvorbě této bakalářské práce. Také bych ráda poděkovala konzultantovi kpt. Ing. Janu Pelcovi, který mi poskytoval cenné informace a dlouhodobou spolupráci. Velké poděkování náleží mému příteli a celé rodině, která mě celé studium podporovala.

ABSTRAKT

Cílem této práce je odhalit možná rizika, definovat je a navrhnout inovativní změny ke zvýšení bezpečnosti v rámci prováděných střeleckých výcviků. Denně se na střelnici pohybuje vysoké množství policistů, proto je nutné brát velmi vážně riziko střeleckého poranění.

Teoretická část je zaměřena na bezpečnostní problematiku střeleckého výcviku u Policie České republiky. K bližšímu přiblížení problematiky je popsán proces přidělení zbraně do výkonu služby po zařazení do služebního poměru a základní odborná příprava policistů. Dále je představena střelecká příprava a metodika výcviku. Uvedeny jsou také pravidla a povinnosti policistů a instruktorů na střeleckém výcviku služební přípravy.

V praktické části realizované pomocí 9 kvalitativních rozhovorů, byla zjišťována data, která měla za cíl splnit stanovený cíl práce, k čemuž skutečně došlo. Dále byla provedena analýza služebních úrazů a byla představena typická porušení bezpečnostních pravidel v rámci střeleckého výcviku.

Klíčová slova

Bezpečnost; riziko; střelba; výcvik; minimalizace rizik

ABSTRACT

The aim of this thesis is to identify possible risks, define them and propose innovative changes to improve the safety of shooting training. A large number of police officers are on the firing range on a daily basis and therefore the risk of shooting injuries must be taken very seriously.

The theoretical part focuses on the safety issues of shooting training in the Police of the Czech Republic. It describes the process of assignment of a weapon to a police officer after he or she is recruited and the basic training of police officers. Shooting training and training methodology are also presented. The rules and duties of police officers and instructors in the course of firearms training are also presented.

In the practical part, which was carried out through 9 qualitative interviews, data was collected to meet the stated aim of the thesis, which was indeed the case. Furthermore, an analysis of service accidents was carried out and typical breaches of safety rules in shooting training were presented.

Keywords

Safety; risk; shooting; practise; risk minimization

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíle práce.....	11
3	Přehled současného stavu.....	12
3.1	Policie ČR.....	12
3.1.1	Podmínky přijetí k Policii ČR.....	12
3.1.2	Použití zbraně policistou	13
3.2	Zbraně u Policie ČR.....	13
3.2.1	Krátké zbraně u Policie ČR.....	13
3.2.2	Dlouhé zbraně u Policie ČR.....	16
3.3	Základní odborná příprava	18
3.3.1	Kurz před přidělením zbraně	18
3.3.2	Cíl vzdělávacího programu	18
3.3.3	Délka vzdělávání a časový plán	19
3.3.4	Střelecká příprava v rámci základní odborné přípravy	19
3.3.5	Rizika základní odborné přípravy	20
3.4	Služební příprava u Policie ČR.....	20
3.4.1	Části služební přípravy.....	21
3.5	Střelecká příprava v rámci služební přípravy	23
3.5.1	Bezpečnost	23
3.5.2	Zásady při výcviku se zbraní.....	24
3.5.3	Ochranné pomůcky	25
3.5.4	Manipulace se zbraní.....	26
3.6	Specifikum střelecké přípravy	29

3.6.1	Dlouhé zbraně	29
3.6.2	Krátké zbraně	29
3.7	Metodika výcviku a jeho povinnosti.....	30
3.7.1	Povinnosti instruktorů při střeleckém výcviku.....	31
3.7.2	Povinnosti policistů při střeleckém výcviku.....	32
4	Metodika.....	34
4.1	Kvalitativní rozhovory	34
4.2	Statistiky	35
5	Výsledky.....	36
5.1.1	Respondent č. 1.....	36
5.1.2	Respondent č. 2	40
5.1.3	Respondent č. 3	43
5.1.4	Respondent č. 4	45
5.1.5	Respondent č. 5	48
5.2	Instruktoři výcviku.....	52
5.2.1	Instruktor č. 1.....	52
5.2.2	Instruktor č. 2.....	55
5.2.3	Instruktor č. 3.....	59
5.2.4	Instruktor č. 4.....	62
5.3	Analýza statistik.....	66
5.4	Typická porušení bezpečnostních pravidel	67
6	Diskuze	68
7	Závěr	74
8	Seznam použitých zkratk.....	75

9	Seznam použité literatury.....	76
10	Seznam použitých obrázků	81
11	Seznam použitých tabulek.....	82
12	Seznam Příloh.....	83

1 ÚVOD

Nově přijatí policisté se seznamují se služební palnou zbraní (dále jen zbraň) od počátku jejich nastoupení do služebního poměru. Podstupují základní odbornou přípravu, kdy po úspěšném prvotním absolvování kurzu přidělení zbraně mohou setrvat u sboru. V tomto kurzu jsou intenzivně seznamováni se zbraní a získávají první návyky, jak s ní bezpečně manipulovat. Zbraní jsou vyzbrojeni všichni policisté a je velmi důležité, aby si uvědomovali možná bezpečnostní rizika související s jejím používáním a také jaké důsledky mohou nastat, pokud s ní nebudou manipulovat bezpečně. V rámci základní odborné přípravy je i střelecká příprava, která je velmi důležitou součástí. Policisté musí umět správně a bezpečně manipulovat se zbraní, znát pokyny, které jsou povinni dodržovat, a také musí umět spolehlivě zabezpečit a nosit zbraň i přidělené střelivo.

V roce 2019 jsem nastoupila do služebního poměru k Policii České republiky. Můj profesionální vztah ke zbraním byl od začátku kladný. V roce 2021 došlo během střeleckého výcviku k mému střelnému zranění a následné dlouhé rekonvalescenci, která bude probíhat i dále v časovém horizontu mnoha měsíců. Po mém zranění jsem se o danou problematiku začala zajímat více, kdy jsem zjistila, že této oblasti nebyla věnována dostatečná pozornost.

2 CÍLE PRÁCE

Předmětem teoretické části práce bude představit proces přidělení zbraně do výkonu služby u policistů, kteří jsou zařazeni do služebního poměru a bude také popsána základní odborná příprava policistů. Dále bude přiblížena metodika výcviku, pravidla a povinnosti policistů a instruktorů střelecké přípravy.

V praktické části budou realizovány kvalitativní rozhovory s 5 postřelenými policisty a 4 instruktory střeleckého výcviku. Dále bude provedena analýza statistik střeleckých zranění a budou představena typická porušení bezpečnostních pravidel.

Cíle práce:

1. Odhalit možná rizika a navrhnout inovativní změny pro eliminaci vzniku střelných poranění v rámci střeleckého výcviku.
2. Zjistit, jaké faktory vedou ke vzniku střelných zranění.
3. Provést analýzu statistik střelných zranění.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Policie ČR

Podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „policie“) je policie jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem. Jednotnost je dána služebně právními vztahy, které jsou hierarchicky uspořádány, což je ukotveno v dosavadní úpravě zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru [1].

Cílem působení policie je sloužit veřejnosti, chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek. Dále je jejím úkolem předcházet trestné činnosti, plnit úkoly uložené trestním řádem a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí mezinárodními smlouvami. Policie je podřízena ministerstvu vnitra. Organizačně je tvořena policejním prezídiem v čele s policejním prezidentem, útvary s celostátní působností, krajskými ředitelstvími a útvary zřízenými v rámci krajských ředitelství [1,2].

3.1.1 Podmínky přijetí k Policii ČR

Uchazeč pro přijetí do služebního poměru u policie musí splnit několik podmínek. Musí být starší 18 let, bezúhonný, musí mít minimálně středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou, nesmí vykonávat živnostenské či jiné výdělečné činnosti, nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí, a také musí být pro výkon služby způsobilý zdravotně, osobnostně i fyzicky [3].

Fyzická způsobilost se prověřuje fyzickými testy, které jsou složeny ze čtyř disciplín, těmi jsou: člunkový běh, kliky, celomotorický test a běh na 1000 metrů [4].

Služba u policie vyžaduje profesionální chování a řešení krizových situací, které jsou mnohdy psychicky velmi náročné. Proto jsou uchazeči podrobováni

psychologickému testování při přijímacím řízení. Policejní psychologové zjišťují osobnostní způsobilost jedince, zda vyhovuje nárokům, které jsou na uchazeče kladeny [5].

Zdravotní způsobilost je součástí přijímacího řízení, kdy je prováděna komplexní zdravotní prohlídka, zda jedinec splňuje kritéria k výkonu služby. Zdravotní kritéria jsou přísná z důvodu prevence před případným poškozením zdraví jednotlivce při náročných služebních podmínkách policisty [4].

3.1.2 Použití zbraně policistou

Použití služební zbraně je považováno za prostředek zasahující do práv jiných osob. Lze to chápat jako poslední možnost, jak může policista dosáhnout cíle sledovaného zákrokem. S použitím zbraně nelze opomenout, že právo na život je součástí významných mezinárodních paktů, a také ústavního pořádku České republiky. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod říká, že každý má právo na život a toto právo je chráněno zákonem [1,6].

Zde platí zásada, že policista může použít zbraň v případě, pokud méně účinné prostředky nepostačují k dosažení cíle sledovaného zákrokem. Zákon o policii nerozlišuje užití zbraně soukromé či služební, ale upravuje, že se vždy musí jednat o takovou zbraň, k jejímuž použití byl policista vycvičen [1].

3.2 Zbraně u Policie ČR

3.2.1 Krátké zbraně u Policie ČR

Policisté jsou nejčastěji vyzbrojováni osobní krátkou palnou zbraní dvou typů – CZ 75 D Compact nebo Glock 17 5G. Přidělení konkrétní zbraně je posuzováno dle služebního zařazení policisty k určitému útvaru. Během posledních let dochází k přezbrojování na Glock 17 5G [7].

CZ 75 D Compact:

Tato samonabíjecí pistole vyráběna v České republice je konstrukčně upravena podle požadavků Ministerstva vnitra a Policie ČR, a také splňuje požadavky NATO. Tato zbraň vychází konstrukčně z CZ 75, u které byly odstraněny nedostatky, které daly zbraň do špičkové podoby a dále se liší několika parametry: má svůj rám z lehké slitiny, její velikost je zmenšena a místo pojistky má vypouštěcí kohout. Zbraň je odolná, spolehlivá a precizně vyvážená, je konstruována tak, aby vyhovovala v podmínkách a situacích, které vyžadují ochranu zákona. Výhodou je její lehkost, neboť se dá použít k osobní ochraně či dlouhodobému nošení [7, 24].

Zbraň je ráže 9 mm Luger, její hmotnost je 966 g a je dlouhá 183 mm. Kapacita zásobníku je 14 nábojů a účinný dostřel je 200 m [7].

Obrázek 1 - CZ 75 D Compact cal. 9 mm Luger [29]

Glock 17 5G:

Tato zbraň byla vyvinuta počátkem 80. let 20. století rakouským konstruktérem a podnikatelem Gastonem Glockem. Jedná se tedy o služební

pistole rakouské zbrojovky, které byly původně vyráběny pro rakouskou armádu. V roce 1983 byla tato zbraň poprvé uvedena na trh. Glock je ráže 9 mm Luger. Délka zbraně je 183 mm, její hmotnost s plným zásobníkem je 964 g a pojme v zásobníku 17 nábojů. Její účinný dostřel je 50 m [8, 18].

Jednoduchost a spolehlivost této zbraně se stala velmi populární. Tato zbraň dosahuje kvality velmi vysoké úrovně, více jak 60 % oficiálních ozbrojených složek v USA je jí vyzbrojeno. Glock byl dále přijat i v dalších armádách jako například v Rakousku, Švédsku, Norsku, a také se stal standardní služební zbraní ve všech členských státech zemí NATO [8].

Mezi hlavní výhody patří lehkost a odolnost (tu zajišťuje polymerový rám). Díky neustálému vývoji existuje několik generací této zbraně – Policie ČR do své výzbroje zařadila model generace G5 [8].

Obrázek 2 - Glock 17 pistole Gen.5 9x19 [30]

3.2.2 Dlouhé zbraně u Policie ČR

Útočná puška G36 C:

Byla vyrobena německou zbrojovkou Heckler & Koch v devadesátých letech minulého století, byla určena pro standartní náboj NATO – tedy 5,56x45. Nejdříve byla dodávána specializovaným útvarům, tj. útvar rychlého nasazení, zásahové jednotky aj., ovšem zbraně se začaly velmi rychle šířit i mezi ostatní útvary. G36 je vyhovující po stránce technické i uživatelské, zejména kvůli své přesnosti, spolehlivosti a snadné udržitelnosti [2, 9].

Délka pušky je 716 mm s pažbou, 500 mm se sklopenou pažbou a hmotnost zbraně je 2 988 g. Zásobník standartně pojme 30 nábojů a její účinný dostřel je 200 m [9].

Obrázek 3 - Útočná puška G36 C [31]

Samopal Heckler & Koch MP5 ráže 9 x 19 mm Luger:

Jedná se o samopal s typem střeliva 9 mm Luger. Byl poprvé vyroben v 60. letech v německé zbrojovce Heckler & Koch, který vyvíjí a vyrábí vojenské ruční zbraně od skončení druhé světové války, kdy se někteří konstruktéři a rozhodli

založit vlastní společnost. Je nejoblíbenější řadou samopalů na světě, neboť je velmi spolehlivý, maximálně bezpečný, snadno ovladatelný a velmi přesný při střelbě. Tyto vlastnosti oceňují především ozbrojené bezpečnostní sbory a vojenští uživatelé na celém světě. Nyní je tento samopal k dispozici ve více než 100 variantách, které pokryjí různé škály požadavků [10, 11, 23].

Policie České republiky disponuje verzí MP5 A5, která vystřídala starší samopaly. Na tento samopal lze přidělat kolimátor, svítilnu a uživatel si může zvolit režim střelby – jednotlivě, třířanná dávka nebo dávka. Tímto samopalem jsou u policie vyzbrojovány především útvary pořádkové policie – místní oddělení, oddělení hlídkové služby, pohotovostní motorizovaná jednotka, oddělení cizinecké policie aj. [11].

Délka samopalu je 999 mm s pažbou, 758 mm se sklopenou pažbou a hmotnost zbraně je 3 100 g. Zásobník pojme 30 nábojů a jeho účinný dostřel je až 100 m [11].

Obrázek 4 - Samopal Heckler & Koch MP5 ráže 9 x 19 mm Luger [32]

3.3 Základní odborná příprava

Základní odborná příprava má 3 části a celkově je doba jejího trvání 12 měsíců. Má za úkol připravit nově přijaté policisty do výkonu služby. Zajišťuje odborné vzdělání, rozvíjí znalosti a dovednosti přijatého policisty, které jsou nezbytné pro výkon služby. Nejdříve je povinen policista absolvovat Kurz před přidělením zbraně, který trvá 3 dny, a kde se učí správně a bezpečně manipulovat se zbraní. Poté následuje Základní odborná příprava 2, kde se policista vzdělává v bezpečnostně-právní činnosti. Další částí je praxe v běžném výkonu služby, která trvá 3 měsíce a v poslední části základní odborné přípravy se policisté připravují na závěrečné zkoušky. Ta se skládá z ústní a praktické části [12].

3.3.1 Kurz před přidělením zbraně

Základní odbornou přípravu zajišťuje Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. Tento vzdělávací program je určený pro policisty, kteří byli bezprostředně přijati k Polici České republiky nebo jim byla přidělena zbraň jiného druhu či typu zbraně, anebo pokud nebyl policista déle než 1 rok ve službě např. dlouhodobé úrazy či mateřská dovolená [13].

3.3.2 Cíl vzdělávacího programu

Cílem vzdělávacího programu je, aby byl policista schopný popsat právní úpravu použití zbraně, postupy ukládání a nošení zbraně, jak bezpečně manipulovat se zbraní a jaké jsou zásady správné manipulace. Dále je pak policista schopen popsat základní části zbraně, bezpečnostní pravidla, prokáže bezpečnou manipulaci se zbraní, předvede střelecké dovednosti a vyjmenuje zásady poskytování první pomoci [13].

3.3.3 Délka vzdělávání a časový plán

Vzdělávací program trvá 3 dny v celkovém rozsahu 21 hodin. Program je dělen do 5 tematických celků:

1. právní úprava a bezpečnostní pravidla;
2. technicko-taktická data zbraně;
3. bezpečná manipulace se zbraní (suchý nácvik);
4. střelecké dovednosti (ostré střelby);
5. poskytování první pomoci a její zásady [14].

Závěrem vzdělávacího programu je proces prověření znalostí a dovedností. Policista musí splnit test zbraně pro střeleckou skupinu 1-4. Následně musí policista splnit praktické prověřkové cvičení. Po splnění vzdělávacího programu obdrží policista certifikát [14].

3.3.4 Střelecká příprava v rámci základní odborné přípravy

V první fázi střelecké přípravy v rámci základní odborné přípravy se v první řadě nově přijatí policisté teoreticky seznamují s bezpečnostními pravidly, pokyny a nařízeními, které musí pečlivě znát ve vztahu ke služební zbraní. Jsou to především zásadní věci, jako je přidělování, nošení a ukládání služební zbraně a pravidla bezpečné manipulace se zbraní [13].

V další části je cílem seznámit nové policisty s teorií zbraně, tzn. s konstrukcí zbraní a střeliva, účinky střeliva, rozebíráním a skládáním zbraní, pravidly údržby, ochrannými prostředky atd [13].

Následuje praktický nácvik manipulace se zbraní. Ten se nejdříve provádí bez ostrého střeliva - tzv. suchý nácvik. Zde dochází k nácviku postoje, držení, míření a spouštění zbraně, dále k základní manipulaci jako je nabíjení, vybití, tasení

zbraně z pouzdra. Důležitou částí suchého nácviku je bezpečná manipulace se zbraní a dodržování bezpečnostních pravidel při cvičeních i mimo cvičení [13].

V poslední fázi jsou hlavní náplní ostré střelby ze služební pistole. Instruktoři kladou velký důraz na zvládnutí základní techniky střelby. Nejdříve probíhá střelba v časově neomezeném rámci, postupně se přidávají cvičení, která časově omezená již jsou a přidávají se střelecké techniky, které jsou úzce spjaty se střeleckou taktikou. Tato část má největší časovou dotaci a je zakončena zkouškou ze střelecké přípravy [13].

3.3.5 Rizika základní odborné přípravy

Nově přijatí policisté se setkávají s novými situacemi a informacemi, které je nutné brát vážně a zodpovědně. Poprvé přichází do styku se zbraní, poznávají ji a učí se s ní správně a bezpečně manipulovat. Je důležité, aby instruktor, který edukuje nové policisty, vedl svoji práci precizně, neboť první návyky jsou zcela zásadní. Špatně naučená manipulace může vést k fatálním následkům a může být nebezpečná jak pro samotného policistu, tak pro jeho kolegy. Dalším možným rizikem je nedostatečný časový fond pro nácvik správné manipulace se zbraní [20].

3.4 Služební příprava u Policie ČR

Služební příprava je průběžná vzdělávací aktivita navazující na přecházející kvalifikační přípravu, která je určena k neustálému získávání, udržování a prohlubování své odborné způsobilosti potřebné pro výkon služby. Cílem služební přípravy je získávat, neustále zlepšovat a zautomatizovat si praktické, teoretické znalosti a dovednosti, které policista potřebuje k přímému výkonu služby [16].

Dle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru bezpečnostních sborů je příslušník povinen prohlubovat svoji odbornost a udržovat svou fyzickou zdatnost, která je potřebná pro služební místo, kde je zařazen. Policista je také povinen podrobovat se přezkoušení těchto zdatností [17].

Služební příprava je důležitou součástí výkonu služby policisty a této přípravy se zúčastní každý policista, není-li stanoveno jinak. Dále je policista povinen plnit úkoly, které jsou také stanovené v oblasti služební přípravy. Cílem služební přípravy je osvojovat, udržovat a prohlubovat znalosti, schopnosti a praktické dovednosti, které jsou potřebné pro bezpečný a kvalitní výkon služby policisty [16].

Policisté jsou rozděleni do jednotlivých skupin služební přípravy, a to podle specifikací policejní práce. Základem určení do příslušné skupiny služební přípravy je charakter a zaměření činnosti, kterou policista vykonává, a také jaká je u vykonávané činnosti míra nebezpečnosti vyplývající ze služebních zákroků a úkonů. Tyto konkrétní skupiny jsou stanoveny ředitelem útvaru policie [16].

Služební příprava je tvořena několika různými částmi, které na sebe navazují a prolínají se tak, aby si policista procvičil všechny dovednosti důležité pro výkon služby [16].

3.4.1 Části služební přípravy

Skupina 1 má za úkol v rámci střelecké přípravy prohlubovat své znalosti a udržovat si praktické dovednosti s bezpečnou manipulací a zacházení se zbraní. V rámci nácviku donucovacích prostředků mají za úkol získávat nové znalosti a udržovat si praktické dovednosti, a to v oblasti obrany a útoku. V nácviku taktiky musí tato skupina zvládat náročné a rizikové situace. Musí umět zvolit správný postup pro vyřešení nebezpečné situace. Policisté v této

skupině musí být maximálně fyzicky zdatní. Patří sem policisté, kteří zakročují proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům, kteří se dopouštějí zvláště závažné trestné činnosti. Dále policisté speciální pořádkové jednotky krajského ředitelství policie, kteří provádějí zákrok pod jednotným velením k zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku. Jsou to policisté útvaru rychlého nasazení, zásahové jednotky krajských ředitelství policie aj [16].

Skupina 2 musí v rámci střelecké přípravy získávat a prohlubovat své znalosti, jak teoretické, tak praktické při manipulaci se zbraní. Při nácviku donucovacích prostředků mají za úkol získávat nové znalosti a udržovat si praktické dovednosti. Během zákroku musí umět zvolit správný postup, aby zvládli nebezpečnou situaci. Policisté v této skupině se také musí udržovat ve fyzické kondici. Patří sem policisté, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, ochrany státních hranic, vstupem a pobytem cizinců na území české republiky aj. Dále zakročují proti nebezpečným pachatelům, kteří se dopouštějí trestné činnosti [16].

Skupina 3 prohlubuje a udržuje v rámci střelecké přípravy své znalosti a praktické dovednosti v rámci manipulace se zbraní. Policista musí zvládnout provést bezpečně služební zákrok a jeho další povinností je udržovat se v odpovídající fyzické kondici. Do této skupiny patří policisté, kteří provádějí policejní činnost v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, ochranou státních hranic, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky. Dále policisté, kteří odhalují, dokumentují a vyšetřují trestnou činnost a zakročují proti nebezpečným pachatelům, kteří páchají trestné činy a přestupky [5, 16].

Skupina 4 pak musí prohlubovat a udržovat své teoretické znalosti a udržovat své praktické dovednosti při manipulaci se zbraní. Dále je důležité, aby tito

policisté byli schopni provést služební zákrok dle základních pravidel a předpisů. V této skupině jsou policisté, kteří neprovádějí zákrok proti nebezpečným pachatelům trestné činnosti. Policisté se zaměřují na administrativní činnost, poskytují technickou, materiální, informační či jiný zabezpečení pro výkon služby [16].

3.5 Střelecká příprava v rámci služební přípravy

Střelecká příprava je součástí služební přípravy policisty, jejíž cílem je zdokonalit základní střelecké dovednosti policistů, a to v oblasti manipulace se zbraní a ostrých střelbách. Dále vzdělávat a prohlubovat získané znalosti o přidělených služebních zbraní a střelivu, zdokonalovat bezpečnostní zásady, jak u ostrých střelb, tak i u suchého nácviku. Bez perfektně prováděného suchého nácviku nemůže být perfektně provedena ostrá střelba. Tyto dvě oblasti jsou na sebe úzce navázané a je nutností je brát stejně zodpovědně [16].

Úkolem střelecké přípravy je připravit policisty na zvládnutí situací v podmínkách, kdy je nutné provést služební zákrok se zbraní. Důležité je upevňovat znalosti v konstrukci zbraně a dovednosti v manipulaci se střelnou zbraní. Policista musí být dokonale připraven v právních posouzeních dané výchozí situace. Musí umět stanovit taktický postup a zvolit prostředky, které povedou k dosažení cíle zákroku. Také musí mít pochopení a určení cíle zákroku [13, 16].

3.5.1 Bezpečnost

Bezpečnost je na prvním místě, a proto nesmíme nikdy zapomenout, že zbraň je nebezpečná, pokud je v nesprávných a nepovolaných rukou. Pokud je držitel zbraně svědomitý, informovaný, pečlivý a zodpovědný jsou zbraně naopak bezpečnější. Pokud budeme dodržovat důležitá pravidla bezpečnosti, a to při výkonu služby i na střelnici, budeme sami sobě i svému okolí bezpeční. Existuje

spousta bezpečnostních pravidel, dle typu zbraní i střelnic, ale zásadní pravidla jsou pro všechny stejná. Tyto pravidla by měl ten, co je držitelem zbraně znát, ctít a řídit se nimi [18].

3.5.2 Zásady při výcviku se zbraní

Zásada postupování od nejjednoduššího ke složitějšímu, tzn. že výcvik by nejdříve měl být zaměřen například střelbě v neomezeném čase a až poté, co je střelba v neomezeném čase zvládnána, přistoupit ke střelbě s omezeným časem [13].

Zásada logického navazování, kterou lze aplikovat tréninkem jednotlivých prvků základní manipulace se zbraní, a to v přesném pořadí, jak se v reálné situaci provádějí. Takže nejdříve střelecký postoj, poté tasení, držení, míření se zbraní a následné spouštění [13].

Zásada přiměřenosti, kdy je nutné, aby instruktor střeleckého výcviku přistupoval ke každému policistovi individuálně. Někteří potřebují delší čas, aby správně natrénovali danou činnost. Cílem instruktora tedy je, aby u všech policistů byla technika zcela správně pochopena a prováděna, a to bez rozdílů [13].

Zásada názornosti a pochopitelnosti je o vysvětlení a následném tréninku. Vše musí být srozumitelné. Sdělované informace jsou předávány tak, aby tomu každý porozuměl. Nově přijatým policistům jsou informace podávány jinak než policistům, kteří vykonávají službu už několik let. Nově přijatí nemají takové zkušenosti se správnou manipulací, a proto je důležité sdělovat informace zcela jasně. V následném praktickém výcviku je úkolem předejít nesprávným pohybům či špatným návykům [13].

Zásady manipulace se zbraní:

1. Se zbraní manipulujeme vždy jako s nabitou.
2. Zásadně nemíříme na to, nač nechceme střílet, hlaveň zbraně by měla směřovat do bezpečného prostoru.
3. Když vezmeme po někom zbraň, zacházíme s ní jako s nabitou a je nutné provést kontrolu zbraně, zda není nabitá.
4. Nedávejte prst na spoušť, pokud nemíříte na cíl a chcete střílet.
5. Používejte při střelbě ochranu sluchu a zraku.
6. Pokud jste pod vlivem alkoholu, drog, léků, či jste unavený a cítíte se nemocní, nemanipulujte se zbraní.
7. Zbraň odevzdávejte a uchovávejte vždy v nenabitém stavu (tzn. zásobník uložen mimo zbraň a nábojová komora je prázdná).
8. Zbraň mějte vždy pod kontrolou nebo dobře zajištěnou (proti krádeži, či dětem) [19].

3.5.3 Ochranné pomůcky

Každý policista by měl chránit svůj zrak a sluch, neboť rána ze zbraně je ohromná a zároveň ohlušující. Výstřel ze zbraně je za hranicí prahu bolestivosti a může poškodit lidský sluch. Z tohoto důvodu existují střelecká sluchátka různého druhu. Mohou být plastová, která jsou modelována tak, aby byl hluk izolován. Dále existují sluchátka elektronická, která umožní odposlech utlumeného okolí, ale tlumí současně hluk při střelbě [18].

Ochrana zraku je zajištěna pomocí brýlí, které musí být pohodlné a mít vše, co po nich bude vyžadováno. Tato ochrana může předejít nešťastným zraněním například vlivem prázdné nábojnice, která je vyhozena ze zbraně a následně se odrazí do oka, nebo při střelbě z vozidla může dojít ke spadnutí střepů do oka [18].

3.5.4 Manipulace se zbraní

Nošení zbraně

Policista při výkonu služby nosí služební zbraň, pokud mu není uloženo jinak. Ta se zásadně nosí v bezpečném pouzdře, které zakrývá spoušť a je zajištěna, se zasunutým plným zásobníkem v těle zbraně. Nošení zbraně musí být pro policistu co nejvíce pohodlné, proto jsou na výběr různé varianty pouzder a jejich umístění na těle, které může policista využít. Zbraň je umisťována dle charakteru služby, typu zbraně a dle individuálních požadavků. Policista u sebe vždy nosí rezervní zásobník, který je umístěn převážně na straně slabé ruky [20, 26].

Častá změna pouzdra a jeho umístění, může být velkým rizikem pro policistu, neboť v krizové situaci bude jednat dle naučených postupů a zažité manipulace. Proto je důležité nosit zbraň na stejném místě. V situaci, kdy je nutné tasit rychle zbraň policista pak neodhadne pozici, ve které je zbraň připevněna. Následně může dojít k delší časové prodlevě, což může vést k fatálním následkům [20].

Držení zbraně

Špatné držení zbraně vede ke zhoršení střeleckých schopností. Je velmi důležité, aby nově přijatí policisté byli správně vedeni k držení zbraně, lze to i považovat za základní střelecký vzorec. Vzhledem k tomu, že při výstřelu vznikají síly, které se následně přesouvají na horní část těla a poté na celé tělo policisty, je nutné držet zbraň pevně a se správným střeleckým postojem. Proto mezi zásady správného držení zbraně patří pevný úchop, ale ne křečovitý a zbraň by zároveň měla být v prodloužení ruky [20, 25].

Střelecký postoj a střelecké polohy

Existuje několik střeleckých postojů. Dobrý střelec dokáže ovládat více variant a umí zvolit vždy takový postoj, který je v dané situaci nejvhodnější. Střelecký postoj patří mezi základní dovednosti střelecké techniky. Při použití nesprávného postoje může dojít ke špatnému výsledku [15, 21].

Nejuniverzálnějším postojem, který se vlivem rozvoje používá při střelecké přípravě a taktice služebního zákroku je postoj kombinace „Chapman/Weaver“. Hlavními výhodami jsou: rychlé zaujetí postoje, univerzální postoj, který se využívá také při donucovacích prostředcích a při střelbě s balistickou ochranou [21].

Střelecké polohy

Používají se tři základní polohy – stoj, klek a leh. Ty se při střelbě prolínají. Důležitou roli hraje vždy čas, jelikož ne vždy je možné být v ideální poloze pro střelbu. V mnoha případech dochází ke střelbě v ten nejméně očekávaný okamžik, a proto musí být policista připraven střílet z jakékoliv polohy [15, 21].

Tasení zbraně

Základním faktorem je rychlost tasení zbraně z pouzdra a co nejkratší možná cesta pro její navedení na cíl. Důležitá je například i poloha, ve které se střelec nachází, jak je zbraň uložena v pouzdře (tj. zda má střelec v nábojové komoře zasunutý náboj, nebo nemá) a jaký druh pouzdra střelec vlastní [20, 25].

Rizikem u tasení zbraně může být laxní přístup střelce k suchému nácvičku. Je nutné k tomu přistupovat s respektem a plným nasazením, i když se jedná

o suchý nácvik. To vede ke správnému návyku a minimalizaci rizik, mezi která patří například předčasný výstřel [25, 26].

Míření a spouštění

Při míření je snahou mít v jedné rovině záměrný bod, mušku, hledí a oko. Základem je soustředit zrak na mušku, která musí být vnímána co nejpřesněji. Muška musí být stále vnímána a při výstřelu nesmí dojít k leknutí. Správným spouštěním dosáhneme přesného zásahu. Špatné spouštění může vést ke stržení zbraně do strany či škubnutí spouště [18, 28].

Správné zvládnutí spouštění při střelbě patří mezi základní podmínky pro úspěšnou střelbu. Střelec musí plynulým pohybem překonat odpor spouště. Tomuto plynulému procesu se musí věnovat velká pozornost, neboť je poslední fází před konečným výstřelem [15].

Nabíjení a vybíjení zbraně

Je neustále potřeba připomínat, že při manipulaci se zbraní s ní zacházíme jako s nabitou. Nabitou zbraní se rozumí zbraň, která má v nábojové komoře náboj. Dále je nutné zmínit, že jakákoliv manipulace se zbraní se provádí v pohotovostní poloze, tj. poloha, kdy má střelec zbraň pod kontrolou, zbraň je těsně před tělem a prst je zásadně mimo spoušť. Správné nabití urychluje celou manipulaci se zbraní. Důležitou součástí je časté provádění suchého nácviku, který vede ke zlepšení a zrychlení činnosti [20].

Střelec musí umět správně vybíjet zbraň, aby byl schopný ji uvést do bezpečného stavu s tím, že náboj bude vyjmut z nábojové komory. Při vybití zbraně je důležité mít opět prst mimo spoušť, následně je stažen závěr do zadní polohy a zachytí se o záchyť závěru, poté je zbraň nakloněna a je vyjmut náboj.

Následuje zkontrolování nábojové komory a provede se rána jistoty do bezpečného prostoru, a to tím způsobem, že se promáčkne spoušť. Posledním krokem je uložení zbraně zpět do pouzdra a zásobník do pouzdra, který je určený pro zásobníky [20].

3.6 Specifikum střelecké přípravy

3.6.1 Dlouhé zbraně

Nejdůležitější v rámci výcviku s dlouhou zbraní je dbát na bezpečnost. Do chvíle, než dojde k prvnímu výstřelu ze zbraně, je zajištěná pojistkou. Až dojde ke střelbě, je „pojistkou“ prst mimo spoušť a dodržení zásady míření do bezpečného prostoru. Je velmi důležité zaměřovat pozornost celého výcviku na budování správných bezpečnostních návyků. Zvyšování těchto návyků lze zajistit pomocí modelově vytvořených situací, které mohou nastat. Každý policista, který se účastní takového výcviku, by měl být plně vybaven výstrojí a adekvátně ustrojen. Důvodem je, že policista zjišťuje, jak mu jeho výstroj vyhovuje, zda mu některé věci nepřekázejí, a zda je potřeba upořádat si vybavení lépe [22].

O úloze a užitečnosti balistických pomůcek není pochyb. Někteří jedinci si svou výstroj snaží odlehčit, např. tím, že si svou balistickou ochranu berou až těsně před zákrokem, což je naprosto chybné [22].

3.6.2 Krátké zbraně

Se zbraní se vždy manipuluje jako s nabitou. Při bezpečném nabíjení krátké zbraně je policista povinen mířit do bezpečného prostoru s prstem mimo spoušť, kdy jej položí podél rámu zbraně. Následně zasune zásobník do těla zbraně, pokud nosí náboj v nábojové komoře, tak zasune náboj do nábojové komory, a to tak, že natáhne závěr zbraně do zadní polohy. Pokud je policista držitelem

zbraně CZ 75 D vypustí kohout na bezpečnostní ozub a uloží zbraň do pouzdra [16].

3.7 Metodika výcviku a jeho povinnosti

Instruktoři střeleckého přípravy se při střeleckém výcviku řídí ZPPP č. 4/2009. Pro každou střeleckou skupinu je povinný či doporučený počet dnů, které jsou věnovány výcviku. Dále jsou dány minimální počty pro jednotlivé zaměstnání a vystřelených nábojů. Časová dotace je dělena na čistý čas věnovaný výcviku, dále čas pro zajištění výcviku například evidenci zúčastněných, rozcvička, vyhodnocení celkového výcviku, přesun na stanoviště, příprava či kondiční příprava [16].

Policisté zařazení ve skupině 1 mají časovou dotaci pro výcvik v optimálním rozsahu 48 pracovních dnů (tj. 360 hodin). Ostré střelby jsou prováděny minimálně 12x za rok, kdy je doporučeno jednomu policistovi vystřelit 600 nábojů. Policistům, kteří jsou zařazení u speciální jednotky krajského ředitelství policie (dále jen „SPJ“) je pro ostré střelby ze služební pistole vyhrazen výcvik minimálně 8x za rok, kdy je pro jednoho policistu doporučeno vystřelit minimálně 400 nábojů. Donucovací prostředky a taktická příprava je realizována minimálně 36x za rok [16].

Policisté zařazení ve skupině 2 mají časovou dotaci pro výcvik v optimálním rozsahu 16 pracovních dnů (tj. 120 hodin). Ostré střelby jsou prováděny minimálně 8x za rok, kdy je doporučeno policistovi vystřelit minimálně 400 nábojů. Donucovací prostředky a taktická příprava se provádí minimálně 8x za rok [16].

Policisté zařazení ve skupině 3 mají časovou dotaci pro výcvik v optimálním rozsahu 8 pracovních dnů (tj. 60 hodin). Ostré střelby jsou prováděny minimálně

4x za rok, kdy je doporučeno pro jednoho policistu vystřelit minimálně 200 nábojů [16].

Policisté zařazení ve skupině 4 mají časovou dotaci pro výcvik v optimálním rozsahu 2 pracovní dny (tj. 15 hodin). Ostré střelby jsou prováděny minimálně 1x za rok, kdy je doporučeno pro jednoho policistu vystřelit minimálně 25 nábojů. Manipulace se zbraní a taktický výcvik je prováděn 1x za rok [16].

3.7.1 Povinnosti instruktorů při střeleckém výcviku

Aby se policista mohl stát instruktorem, musí podstoupit služební přípravu instruktora v rozsahu minimálně 350 hodin. Obsahem je střelecká příprava, nácvik používání donucovacích prostředků, taktiky služebního zákroku a kondiční příprava. Dále se instruktoři vzdělávají formou instrukčně - metodických zaměstnání, která jsou organizována řediteli útvarů policie, školními policejními středisky a odbory služební přípravy a vzdělávání. Také jsou připravováni odbornými kurzy a musí zvyšovat své odborné kvalifikace formou výkonu služby [16].

Instruktoři zodpovídají za svěřený střelecký výcvik, na který se musí pečlivě připravit. Úkolem je vysoká angažovanost, odborná znalost i zdatnost, dále kvalitní pedagogické znalosti a znalosti hlavních cílů a úkolů výchovy a výcviku. Při přípravě na střelecký výcvik si instruktor pečlivě prostuduje zaměření, cíle výcviku a stanoví si cíl daného zaměstnání. Vychází z dosavadních zkušeností, z kladů i nedostatků předchozího zaměstnání. Dále si připraví dotazy na policisty podstupující výcvik. Dosáhne tím toho, že si policisté prohloubí své znalosti v dané oblasti [16].

3.7.2 Povinnosti policistů při střeleckém výcviku

Dle přílohy č. 4 ZPPP č. 4/2009 Sb. musí policista dodržovat pro ostré střelby tato bezpečnostní pravidla:

1. Řídit se v prostoru střelnice pokyny řídicího střelce.
2. V prostoru střelby dodržovat provozní řád střelnice.
3. Provádět bezpečnostní kontrolu zbraně, zda je vybitá před zahájením střeleckého výcviku i po skončení střeleckého výcviku, a to na povel řídicího střelce.
4. Dodržovat bezpečnostní pravidla pro manipulaci se zbraní.
5. Provádět ostré střelby v předepsané výstroji a výzbroji.
6. Provádět ostré střelby zásadně s ochranou sluchu a ochranou zraku (tj. brýle, které mají ochranu zraku zepředu i z boku).
7. Prst se přikládá na spoušť pouze tehdy, kdy se míří na terč. Pokud je manipulováno se zbraní mimo terč, prst je mimo spoušť.
8. Nabíjení zbraně či zasouvání do zbraně zásobník bez pokynu vedoucího střelce je zakázáno.
9. Mířit zbraní na osoby či mimo vymezený prostor pro střelbu, je zakázáno.
10. Vyndávat zbraň z pouzdra či s ní manipulovat mimo prostor, který není vedoucím střelce určen, je zakázáno.
11. Je zakázáno v prostoru, který je určený pro čištění zbraně manipulovat se střelivem.
12. Je zakázáno střílet z poškozených zbraní či závadným a jiným střelivem než tím předepsaným.
13. Je zakázáno zahájit či vést střelbu zakázaným směrem střelby nebo po povelu pro zastavení střelby.
14. Je zakázáno odkládat nebo předávat zbraň jiné osobě, pokud řídí střelce neudělí takový povel.

15. Je zakázáno se zúčastnit střelb pod vlivem alkoholu či jiné omamné látky.
16. Je zakázáno se pohybovat mimo určený prostor řídicího střelb.

Výše uvedenými body se musí řídit každý policista, který se pohybuje v prostoru střelnice. Ta je poskytována více policistům, různým střeleckým skupinám, a proto je nutné dbát všech pokynů, které jsou řídicích střelb určeny [23].

Policista před zahájením střeleckého výcviku a po jeho ukončení je povinen provést bezpečné vybití zbraně podle pokynů instruktora, a to tímto způsobem:

1. Zbraní je mířeno do bezpečného prostoru a prst je zásadně mimo spoušť.
2. Vyjmeme zásobník z těla zbraně a uložíme ho mimo zbraň.
3. Stáhneme závěr do zadní polohy a zajistíme ho.
4. Zkontrolujeme pohledem nábojovou komoru a zásobníkovou šachtu, zda je prázdná (pokud je v ní náboj, vyjmeme ho).
5. Spustíme závěr ze zadní polohy do přední polohy.
6. Stále míříme do bezpečného prostoru a stiskneme spoušť.
7. Uložíme zbraň do pouzdra, bez zásobníku ve zbrani.
8. Pokud se v zásobníku nachází náboje, všechny je vyjmeme a uložíme mimo zbraň [23].

4 METODIKA

V teoretické části byl popsán proces přidělení zbraně do výkonu služby u policistů, základní odborná příprava a střelecká příprava policistů. Byla představena pravidla a povinnosti policistů a instruktorů na střeleckém výcviku služební přípravy. V praktické části budou provedeny kvalitativní rozhovory s respondenty, kteří utrpěli střelné poranění a také s odborníky (instruktory) na tuto problematiku. Dále budou představena typická porušení bezpečnostních pravidel při střeleckém výcviku a budou navrženy inovativní změny ke zvýšení bezpečnosti.

4.1 Kvalitativní rozhovory

Kvalitativní rozhovor je určen pro hlubší pochopení dotazovaných, kteří popisují danou problematiku. Důležité je vnímat charakteristiky, které jsou spojené s respondenty, k jeho orientaci v dotazové oblasti. Dochází ke sběru dat a pochopení naší vlastní perspektivy respondentů, které nelze získat lépe než vyprávěním. Konkrétní otázky jsou připravovány dopředu, aby byly pochopitelné a nebyly zavádějící [27, 28].

Pro kvalitativní rozhovory byly vybrány dvě skupiny respondentů - 5 policistů, kteří utrpěli střelné zranění v rámci střeleckého výcviku a 4 instruktoři střelecké přípravy působící na území hl. m. Prahy. Každému z nich byly pokládány otázky, které měli za cíl potvrdit či vyvrátit stanovené cíle práce. Byly konstruovány tak, aby pro respondenty byly maximálně srozumitelné vzhledem k jejich služebnímu zařazení a prodělanému zranění.

Počáteční otázky byly kalibrovány pro zjištění základních informací o respondentech. Další pak měli za cíl získat podrobnější informace týkající se stanovené problematiky a vytyčených cílů.

4.2 Statistiky

Informace v kapitole 5.3 vycházejí z údajů poskytnutých PČR. Cestou 2 statistiků PČR pro území Prahy zabývajících se statistikami úrazů byly poskytnuty přehledy úrazů v rozmezí let 2015 až 2022. Do roku 2019 byly prováděny statistiky podrobného charakteru, poté ovšem došlo k digitalizaci této agendy, které již mají obecnější povahu popisu evidovaných úrazů.

Účelem schůzek s odborníky na problematiku statistik úrazů byla snaha představit přehled údajů, které se týkají střelných zranění a úrazů, ke kterým dochází u výkonu služby v průběhu vytyčených let. Pro lepší přehlednost jsou údaje o počtech úrazů uvedeny v tabulce. Důležité je zmínit, že úrazy se střelnou zbraní jsou evidovány i v případě, že nedojde přímo ke střelnému zranění. Jedná se tedy o případy, kdy si policista například poraní prst o závěr zbraně.

5 VÝSLEDKY

5.1.1 Respondent č. 1

1. Kolik Vám je let?

47 let.

2. Jaké je/bylo Vaše služební zařazení?

Nejdříve jsem sloužil na místním oddělení, ale v současné době působím jako rada odboru pátrání, úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia.

3. Jak dlouho jste vykonával/vykonáváte službu u Policie ČR?

29 let.

4. Po jak dlouhé době výkonu u Policie ČR došlo ke střelnému zranění?

Byl jsem 4. měsíc po Základní odborné přípravě. Ke zranění došlo v březnu 1996.

5. Kolik let Vám bylo při prodělání střelného zranění?

19 let.

6. Jak často jste před úrazem absolvoval střelecký výcvik?

Během Základní odborné přípravy jsme tenkrát byli tuším střílet dvakrát. Vícekrát jsme nestříleli. Poté jsme nastupovali na praxi, kdy se hodně prováděl suchý nácvik, ale střelecký výcvik také proběhl. Tuším, že třikrát až čtyřikrát. Po praxích jsme se vraceli do školy, kde jsme tuším měli střelecký výcvik jen jednou.

7. Měl jste v době, kdy jste prodělal úraz zbrojní průkaz?

Neměl a ani dnes nejsem držitelem zbrojního průkazu.

8. Co vedlo k Vašemu střelnému poranění? (jak k tomu došlo)

To si pamatuji přesně, nemohu na to nikdy zapomenout. Měli jsme noční službu, kdy jsme zastavili řidiče, který byl pod vlivem alkoholu. Na základním útvaru jsme sepisovali administrativu, poté jsme s tím řidičem museli na odborné vyšetření. Během toho operační důstojník přijal oznámení, že docházelo k narušení obchodu se smíšeným zbožím. Mezitím za námi na odborné vyšetření dorazil náš vedoucí na kontrolu. Do nemocnice nám volal operační důstojník, že bylo potřeba prověřit oznámení o narušení obchodu. Můj kolega mi tenkrát řekl, ať sednu s naším vedoucím do auta a jedeme to prověřit, to jsme taky udělali. Seděl jsem na místě spolujezdce, byl jsem mladý a plný adrenalinu, kdy jsem si uvědomil, že nemám nabitou zbraň. Takže jsem si sáhl pro pistoli a vytáhl ji směrem k zemi, nedokážu si zcela vybavit, jak jsem si mohl zbraň otočit proti noze, kdy jsem měl vlhké ruce, jak jsem byl ve stresu. V tu chvíli mi sjela ruka a došlo k výstřelu.

9. K jakému střelnému poranění došlo?

Střelil jsem se do stehna asi 10 cm od česky.

10. Jak dlouho trvala vaše rekonvalescence? (neschopnost, mimo výkon)

Celková rekonvalescence trvala 2 měsíce. Po 3 letech jsem musel jít na pročištění, neboť se mi v koleni začala tvořit artróza. Mám druhý stupeň, ale funguji normálně, v podstatě sportuji, lyžuji, hraji hokej. Prostě se mi po nějaké době ozve bolest, po injekci s výživou je to zase dobré.

11. Myslíte si, že jste byl dostatečně proškolen ke správné manipulaci se zbraní?

Myslím si, že určitě ano. Instruktoři moc dobře věděli, co nás tenkrát učili. Neexistovalo dělat hlouposti se zbraní. To zranění byla moje chyba, a ne z toho důvodu, že mě někdo špatně vyškolil.

12. Myslíte si, že by měl být správné manipulaci věnován větší časový fond?

Nejsem schopen říct, jaká časová dotace se tomu věnuje dnes. Vždy se říkalo, že buď to v sobě člověk má, nebo nemá. Spousta věcí se dá natrénovat, ale myslím si, že tyhle zranění, ke kterým dochází nejsou nedostatečným výcvikem, ale troufnu si říct, že z drtivé většiny je to nedůslednost jednotlivce.

13. Myslíte, že by mělo pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Myslím si, že policistům, který se zbraní manipuluje každý den, není potřeba připomínat bezpečnou manipulaci. Na druhou stranu, lidé, co mají střelecký výcvik třeba dvakrát do roka, kteří pracují např. jako analytici, tak těm bych zásady bezpečné manipulace se zbraní připomínal. Také si myslím, že instruktoři bezpečnou manipulaci nepodceňují a bojovníci moc dobře vědí, jak se zbraní bezpečně manipulovat, a jak s ní pracovat.

14. Myslíte si, že jsou policisté na ZoP dostatečně proškolení ke správné manipulaci?

Vzhledem k tomu, že na vše musí být v dnešní době papír, tak si myslím, že se jim do hlavy drtí všechny věci mnohem více.

15. Myslíte si, že jsou instruktoři střeleckého výcviku dostatečně proškoleni pro to, aby dokázali kvalitně vyučovat bezpečnou manipulaci se zbraní?

Těžká otázka, ale my máme lidi, co nám dělají výcvik, ti jsou z útvaru policejního vzdělávání, kteří školí další instruktory a metodiky. Myslím si, že instruktoři své povinnosti zvládají velmi dobře.

16. Co si myslíte, že pomohlo k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Hlavním faktorem je za mě nešťastná náhoda. V určitém procentu případů za zranění může neodborná manipulace se zbraní, samozřejmě si na to střelec musí dávat pozor a nemělo by se to stávat. Také mohu říct, že v některých případech je to lajdáctví, kdy si jedinec myslí, že umí všechno. Nejspíše se tomu dá zabránit opravdu jen důsledným soustředěním. Neexistuje být soustředěný jen na 99 %, ta soustředěnost musí být maximální a dokud ta zbraň není v pouzdře, musí s ní člověk pracovat, jako kdyby byla nabitá.

17. Jste si vědomi, že jste porušili některá z pravidel pro bezpečnou manipulaci, což vyústilo k Vašemu střelnému zranění?

Lze se bavit o tom, že jsem porušil nějaké bezpečnostní pravidlo, a to tak, že jsem natahoval zbraň za jízdy v autě. Dnes bych to už neudělal, jak se říká: „Přání dneska zůstává otcem myšlenky.“

Respondent č. 1 v době svého střelného zranění působil na místním oddělení, kde během každé služby manipuloval se služební zbraní. Ve služebním poměru byl poměrně krátce – ve skutečném výkonu služby byl jen 4 měsíce po skončení základní odborné přípravy a bylo mu pouhých 19 let. Proškolenost v rámci bezpečné manipulace se zbraní, kterou tehdy podstoupil, vnímá jako dostatečnou. Dále považuje proškolenost instruktorů za velmi kvalitní. Za hlavní příčinu střelných poranění uvádí nešťastnou náhodu a nedostatečnou soustředěnost při manipulaci se zbraní. Toto považuje i za příčinu vlastního zranění.

5.1.2 Respondent č. 2

1. Kolik Vám je let?

30 let.

2. Jaké je/bylo Vaše služební zařazení?

Nejdříve jsem byl zařazený na oddělení hlídkové služby České Budějovice. Momentálně sloužím u Speciální pořádkové jednotky Praha (dále jen „SPJ“).

3. Jak dlouho jste vykonával/vykonáváte službu u Policie ČR?

10 let.

4. Po jak dlouhé době výkonu u Policie ČR došlo ke střelnému zranění?

Stalo se mi to po 8 letech výkonu služby, tady na SPJ.

5. Kolik let Vám bylo při prodělání střelného zranění?

Bylo mi 28 let.

6. Jak často jste před úrazem absolvoval střelecký výcvik?

Výcvik jsme měli 6x ročně, před SPJ jsem byl na hlídkové službě v Českých Budějovicích, kde jsme výcvik měli podobně.

7. Měl jste v době, kdy jste prodělal úraz zbrojní průkaz?

Neměl jsem a nemám.

8. Co vedlo k Vašemu střelnému poranění? (jak k tomu došlo)

Střílelo se ze zbraně MP 5 Kurtz, která má kratší hlaveň. Prováděli jsme cvičení na rychlost, kdy se v rámci tohoto cvičení tzv. přemodlovalo, já jsem si tedy chytil zbraň slabší rukou a tu ruku jsem položil moc dopředu, následně došlo k výstřelu.

9. K jakému střelnému poranění došlo?

Prst se mi dostal před hlaveň zbraně a došlo k ústřelu posledního článku prsteníčku levé ruky.

10. Jak dlouho trvala vaše rekonvalescence? (neschopnost, mimo výkon)

Mimo službu jsem byl celých 20 dní, kdy jsem se následně vracel do služby. Musel jsem znovu mít střelecké zkoušky, jak z krátké zbraně, tak z dlouhé zbraně.

11. Myslíte si, že jste byl dostatečně proškolen ke správné manipulaci se zbraní?

Celkově jsem byl proškolen dobře, co se týče této zbraně, tak si myslím, že proškolení nebylo dostatečné.

12. Myslíte si, že by měl být správné manipulaci věnován větší časový fond?

Myslím si, že určitě ano, protože když se to stane třeba jako mně, kdy mám tu manipulaci dobrou, tak bych to rozhodně nepodceňoval.

13. Myslíte, že by mělo pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Za mě určitě ano, klidně jednou ročně zopakovat všechny základy a ukazovat jim ty případy, které se stávají, k jakým úrazům dochází.

14. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškolení ke správné manipulaci?

Ano, určitě záleží na instruktorovi, který zrovna vede výcvik. U nás bylo proškolení určitě dobré. Hodně dbali na bezpečnost, čemuž se vůbec nedivím.

15. Myslíte si, že jsou instruktoři střeleckého výcviku dostatečně proškoleni pro to, aby dokázali kvalitně vyučovat bezpečnou manipulaci se zbraní?

To je velmi individuální, někdo dbá na bezpečnou manipulaci více, někdo méně, zároveň tím výcvikem někdo žije více a někdo zase méně. Teď máme instruktory, kteří tím doopravdy žijí a ty výcviky jsou skvělé. Dá se s nimi mluvit o všem, pokud nějaké cvičení nechápeme, stačí se zeptat a oni vše vysvětlí. Dříve jsem se pomalu bál instruktora na něco zeptat, a to je za mě špatně.

16. Co si myslíte, že by pomohlo k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Více provádět suchý nácvik a klidně provádět na střelnici střelbu pomaleji. Nemusí být vše odstřílené hned, ale raději střílet v klidu. Také bych ukazoval zranění, které se můžou stát, a že je to v mžiku. Riziko, že ke zranění dojde tady vždy bude. Dbal bych ještě více na bezpečnost.

17. Jste si vědomi, že jste porušili některá z pravidel pro bezpečnou manipulaci, což vyústilo k Vašemu střelnému zranění?

Neberu své zranění jako chybu, ale spíše jako pochybení.

Respondent č. 2 působí u SPJ, kde také došlo k jeho střelnému zranění. V té době mu bylo 28 let a ve služebním poměru byl již 8. rokem. Dle jeho slov považuje celkově proškolení ze strany instruktorů jako dostatečné s výjimkou právě výcviku, kdy k postřelení došlo. Docházelo k nácviku střelby z jiného typu zbraně, než je respondent pravidelně zvyklý a konkrétně k této zbraně nebyl výcvik proveden zcela řádně. Jedná se tedy dle odpovědi respondenta o ojedinělý případ. Uvádí, že znalosti instruktorů se zkvalitnily a považuje je v současné době za dostačující.

5.1.3 Respondent č. 3

1. Kolik Vám je let?

Je mi 32 let.

2. Jaké je/bylo Vaše služební zařazení?

Oddělení hlídkové služby hl. m. Prahy (dále jen „OHS“) a zároveň skupina Krajské policejní jednotky (dále jen „KPJ“).

3. Jak dlouho jste vykonával/vykonáváte službu u Policie ČR?

Službu jsem vykonával 6 let.

4. Po jak dlouhé době výkonu u Policie ČR došlo ke střelnému zranění?

Zranění se mi stalo po 2,5 letech služby.

5. Kolik let Vám bylo při prodělání střelného zranění?

Bylo mi 25 let.

6. Jak často jste před úrazem absolvoval střelecký výcvik?

Chodili jsme střílet každý měsíc, pravidelně.

7. Měl jste v době, kdy jste prodělal úraz zbrojní průkaz?

Zbrojní průkaz jsem neměl.

8. Co vedlo k Vašemu střelnému poranění? (jak k tomu došlo)

Při výcviku nás klasicky drilovali, že musíme stále sledovat pachatele, okolí, co se kolem děje a nemáme koukat kam dáváme zbraň. Měli jsme služební bundy, tzv. parky. Tyto parky měli na stranách stahování. Kulička, která na tomto stahování byla, se mi dostala do pouzdra. Chtěl jsem bezpečně uložit zbraň do pouzdra, jenže mi to nešlo úplně snadno,

místo toho, abych se podíval, kde je problém, tak jsem více zatlačil, a jak jsem zatlačil, tak se mi ta kulička ze stahování dostala mezi lučíc, který se zmáčknul a došlo k výstřelu.

9. K jakému střelnému poranění došlo?

Průstřel pravého lýtka.

10. Jak dlouho trvala vaše rekonvalescence? (neschopnost, mimo výkon)

Měsíc a půl.

11. Myslíte si, že jste byl dostatečně proškolen ke správné manipulaci se zbraní?

Myslím, že rozhodně ano.

12. Myslíte si, že by měl být správné manipulaci věnován větší časový fond?

Myslím si, že instruktoři tomu dávali hodně času.

13. Myslíte, že by mělo pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Určitě by se to po nějaké době mělo opakovat, neříkám že každou chvíli, to by bylo otravné. Jednou za čas to není určitě od věci. Jednou za rok si myslím, že je přijatelné.

14. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškolení ke správné manipulaci?

Nemohu říct, jak je to teď, ale na nás dbali hodně. Když se jednalo o zbraně, tak člověk musel fungovat a dbát všech pokynů.

15. Myslíte si, že jsou instruktoři střeleckého výcviku dostatečně proškoleni pro to, aby dokázali kvalitně vyučovat bezpečnou manipulaci se zbraní?

Myslím si, že ano.

16. Co si myslíte, že pomohlo k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Těžko říct, do dnes nevím, zda chyba byla na mé straně nebo ne. Ta parka byla dána Vojenské policii a Policii ČR k provedené zkoušky. Policie ČR řekla, že jsem musel mít prst na spoušti a chyba byla na mé straně. Vojenská policie ovšem uvedla, že chyba mohla být díky gumičce na parce. Zároveň by policista měl mít zbraň pod kontrolou vždy, klidně se i podívat, když mu zbraň nejde zasunout do pouzdra tak, jak mu vždy šla. Je nutné, aby vnímal, že je něco špatně.

17. Jste si vědomi, že jste porušili některá z pravidel pro bezpečnou manipulaci, což vyústilo k Vašemu střelnému zranění?

Měl jsem se podívat, proč mi zbraň nejde zasunout do pouzdra. Pochybení bylo určitě na mé straně. Věci chyby nedělají, chyby dělají lidé.

Respondent č. 3 působil v době střelného zranění na Oddělení hlídkové služby hl. m. Prahy, došlo k němu po 2,5 letech služby, kdy mu bylo 25 let. Dle jeho slov považuje proškolenost ze strany instruktorů bezpečné manipulace se zbraní jako dostatečné, stejně pozitivně vnímá i kapacitu časového fondu pro výcvik bezpečné manipulace se zbraní. Jako příčinu svého poranění považuje vlastní chybu.

5.1.4 Respondent č. 4

1. Kolik Vám je let?

32 let.

2. Jaké je/bylo Vaše služební zařazení?

Dopravní inspektorát.

3. Jak dlouho jste vykonával/vykonáváte službu u Policie ČR?

Službu u Policie ČR vykonávám 6 let.

4. Po jak dlouhé době výkonu u Policie ČR došlo ke střelnému zranění?

Hned první střelby po Základní odborné přípravě. Byl to můj první den služby.

5. Kolik let Vám bylo při prodělání střelného zranění?

Bylo mi 25.

6. Jak často jste před úrazem absolvoval střelecký výcvik?

Výcvik jsme měli často. První měsíc jsme na školním policejním středisku chodili střílet několikrát za měsíc, třeba 5x. Poté během základní odborné přípravy minimálně 1-2x do měsíce. Takže si myslím, že střelby jsme měli za ten rok tak 15-20x.

7. Měl jste v době, kdy jste prodělal úraz zbrojní průkaz?

Neměl jsem a ani teď nemám.

8. Co vedlo k Vašemu střelnému poranění? (jak k tomu došlo)

Stalo se to tak, že jsme měli klasickou střelbu, kdy nejdříve byla normální mířenka, pak bylo taktické cvičení, s tím, že jsme měli půdovou střelbu, a to tak, kdy jsme se neměli koukat, zda zasouváme zbraň správně. Otáčeli jsme se kolem své osy, pak jsme vystřelili a vraceli zbraň s vypuštěným kohoutem, kdy jsem si vědom, že jsem si ho vypustil. Když jsem si zasouval bez toho, aniž bych se podíval zbraň do pouzdra, tak se mi zaseklo poutko od služební žluté bundy. Poutko se zamotalo a zbraň mi vystřelila v pouzdře.

9. K jakému střelnému poranění došlo?

Prostřelil jsem si lýtko. Došlo k zástřelu a střela šla až do paty a kotníku.

10. Jak dlouho trvala vaše rekonvalescence? (neschopnost, mimo výkon)

Doma jsem byl 4-5 měsíců.

11. Myslíte si, že jste byl dostatečně proškolen ke správné manipulaci se zbraní?

Já si myslím, že ano. Také to z mé strany nebylo špatnou manipulací se zbraní, ale byla to chyba na výstrojní součástce, kdy tato věc na bundě ani neměla být.

12. Myslíte si, že by měl být správné manipulaci věnován větší časový fond?

Na Základní odborné přípravě tomu byl věnován dostatečný prostor. Hodně času bylo věnováno suchému nácviku. Základní manipulaci by měl zvládat každý, pokud člověk při střelbách udělá něco špatně nebo neudělá nějakou manipulaci tak, jak by měl, tak ho instruktor upozorní. Pokud by člověk měl špatnou manipulaci, neudělá prověrky. Myslím, že se toto na střelnici hodně řeší.

13. Myslíte, že by mělo pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Spíše bych měl větší časový fond na střelení než na tu manipulaci, možná 1x za rok by ten suchý nácvik mohl být.

14. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškolení ke správné manipulaci?

Já si myslím, že ano, teda alespoň v rámci Prahy.

15. Myslíte si, že jsou instruktoři střeleckého výcviku dostatečně proškoleni pro to, aby dokázali kvalitně vyučovat bezpečnou manipulaci se zbraní?

Nedokážu posoudit, nevím kolikrát chodí na školení. Tady ti kluci jsou profesionálové a vědí o čem mluví.

16. Co si myslíte, že pomohlo k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

U mě to bylo špatnou výstrojovou součástí, která prostě byla schválená, ale pak tu jsou taky nějaké lidské faktory, nějaké chyby, kdy člověk není neomylný a ty chyby se mohou stát. Možná provádět střelecký výcvik častěji.

17. Jste si vědomi, že jste porušili některá z pravidel pro bezpečnou manipulaci, což vyústilo k Vašemu střelnému zranění?

Já si stojím za tím, že jsem neporušil žádné pravidlo pro bezpečnou manipulaci. Také si stojím za tím, že jsem měl prst mimo spoušť.

Respondent č. 4 působí u dopravního inspektorátu. Službu vykována 8 let, kdy ke střelnému zranění došlo v den jeho první služby a střeleckého výcviku po absolvování základní odborné přípravy. Bezpečná manipulace ze strany instruktorů je dle něj zvládnutá velmi dobře a časová dotace pro správnou manipulaci se zbraní je také dostatečná. Příčinou střeleného zranění nebyla špatná manipulace, ale závada na svěřené výstrojní součástce, ovšem také uvádí, že za jinými střelnými poraněními může stát především lidský faktor.

5.1.5 Respondent č. 5

1. Kolik Vám je let?

Je mi 39 let.

2. Jaké je/bylo Vaše služební zařazení?

MOP Spořilov, poté SKPV.

3. Jak dlouho jste vykonával/vykonáváte službu u Policie ČR?

19 let.

4. Po jak dlouhé době výkonu u Policie ČR došlo ke střelnému zranění?

Ke střelnému zranění došlo po 2,5 letech.

5. Kolik let Vám bylo při prodělání střelného zranění?

Bylo mi 22 let.

6. Jak často jste před úrazem absolvoval střelecký výcvik?

Tenkrát jsme chodili 4x do roka.

7. Měl jste v době, kdy jste prodělal úraz zbrojní průkaz?

Neměl jsem a nemám.

8. Co vedlo k Vašemu střelnému poranění? (jak k tomu došlo)

Ten den jsme měli velkou poradu, kdy já jsem na ni musel dorazit ze svého volna. Na šatně jsem se převlékl do služební uniformy, vzal jsem si opasek a zbraň. Tu jsem dle předpisů zkontroloval a dal jsem ránu jistoty. Následně jsem uložil zbraň do pouzdra a vložil automaticky zásobník, ale v hlavě jsem si zafixoval, že jsem zbraň zkontroloval. Vešel jsem do místnosti, kde měla probíhat porada a po nějaké době přišel vedoucí, který tu poradu vždy vedl. Z nějakého důvodu jsem se znovu chtěl přesvědčit, že mám zbraň zkontrolovanou, jenže mi nedošlo, že jsem do zbraně předtím zasunul zásobník. Následně jsem natáhl závěr do zadní polohy a hlaveň byla prázdná, jenže jak jsem spustil závěr do přední polohy, tak došlo automaticky k nabití zbraně. To mi nedošlo, otočil jsem si zbraň hlavní dolů k zemi a dal ránu jistoty a došlo k následnému výstřelu.

9. K jakému střelnému poranění došlo?

Prostřelil jsem si stehno, kdy mi střela šla vnitřní stranou stehna a vyšla nad kolenem.

10. Jak dlouho trvala vaše rekonvalescence? (neschopnost, mimo výkon)

10 dní jsem byl v nemocnici, po měsíci jsem se vracel do výkonu služby.

11. Myslíte si, že jste byl dostatečně proškolen ke správné manipulaci se zbraní?

Ano, určitě jsem byl. Zranění byla rozhodně moje chyba.

12. Myslíte si, že by měl být správné manipulaci věnován větší časový fond?

Spíše by měl být věnován větší časový fond pro suchý nácvik.

13. Myslíte, že by mělo pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Jednoznačně. Provádět více suchý nácvik.

14. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškolení ke správné manipulaci?

Ano.

15. Myslíte si, že jsou instruktoři střeleckého výcviku dostatečně proškoleni pro to, aby dokázali kvalitně vyučovat bezpečnou manipulaci se zbraní?

Určitě ano.

16. Co si myslíte, že pomohlo k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Možná opakovat lidem, aby se ke zbraní chovali tak, jako kdyby byla vždy nabitá. Také aby nepodceňovali samotnou zbraň a určitě pravidelný výcvik. Možná také ukazovat prezentace takových úrazů, které se staly.

17. Jste si vědomi, že jste porušili některá z pravidel pro bezpečnou manipulaci, což vyústilo k Vašemu střelnému zranění?

Ten úraz byl kvůli tomu, že jsem k té zbrani neměl žádný respekt. Nezkontroloval jsem si pořádně zbraň, tak jak se mělo. Od té doby si kontroloju zbraň minimálně třikrát, neboť jsem nevěřil ani sám sobě.

Respondent č. 5 byl v době zranění zařazen na místním oddělení, kdy ke střelnému zranění došlo po 2,5 letech výkonu služby ve věku 22 let. Uvádí, že bezpečná manipulace ze strany instruktorů byla zvládnutá velmi dobře a k jeho zranění došlo jeho vlastní chybou, kdy ke zbrani neměl žádný respekt. Časový fond by navýšil především pro suchý nácvik. Pro eliminaci střelných poranění by doporučil ukazovat příklady úrazů, ke kterým došlo.

5.2 Instruktoři výcviku

5.2.1 Instruktor č. 1

1. Kolik Vám je let?

50 let.

2. Jak dlouho jste byl v přímém výkonu služby před zařazením na pozici instruktora střelecké přípravy?

4 roky.

3. Jak dlouho působíte na pozici instruktora služební přípravy?

18 let.

4. Jak často podstupujete školení v rámci střeleckého výcviku?

Máme dvouměsíční kurz. Teď je nově každých 5 let prolongace.

4.1. Jak často máte sami střelecký výcvik?

Máme 4,5 tisíce nábojů ročně na vlastní sebezdokonalování, to je doopravdy skvělé, jsem za to rád.

4.2. Jak často podstupujete školení pro bezpečnou manipulaci? (abyste mohli bezp. manipulaci vyučovat?)

Vše se vyvíjí, my máme školení každých 5 let v té prolongaci.

5. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškoleni v rámci bezpečné manipulace se zbraní?

Já si myslím, že ano. Máme dobré ohlasy a zpětnou vazbu od celní správy, vojáků, městské služby, kteří k nám také chodili a říkali, že takto skvěle zvládnutý nástup ještě nezažili.

6. Myslíte, že by mělo být pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Před každým střeleckým výcvikem v rámci bezpečnosti na střelnici toto děláme. Navíc je bezpečné manipulaci věnován jeden celý výcvikový blok.

7. Dochází v rámci střelecké přípravy ke změnám v rámci bezpečné manipulace? (vyvíjí se bezp. manipulace?)

Ano, doba jde dopředu a snažíme se držet krok s dobou.

8. Setkal jste se někdy v rámci Vámi vedeného výcviku se střelným zraněním?

Nesetkal.

9. Co podle Vás vede nejčastěji ke vzniku střelného zranění?

Je to samozřejmě těžké, protože i ten bojař má nějakou písemnou přípravu, ale musí ji někdy přizpůsobit třeba počasí. Dobrý bojař musí cvičení připravit tak, aby ho zvládla celá skupina. Myslím si, že je to neopatrnost a chyba jednotlivce.

10. Myslíte si, že je Vaše proškolení v rámci bezpečné manipulace dostatečné? Abyste mohli tyto znalosti kvalitně předávat?

Hodně záleží na samotném instruktorovi. Někteří jsou více sportovní, někteří hodně střelí nebo provádí suchý nácvik. Každopádně si myslím, že proškolení instruktorů je dostatečné.

11. Co myslíte, že může pomoci k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Naštěstí je střelných zranění málo. Práce se zbraní je riziková věc, a my jako bojaři nejsme schopni tomu stoprocentně zabránit. To bychom museli stát pouze na palebné čáře a střílet mířenou střelbu. To, ale neodpovídá reálným situacím.

12. Myslíte si, že je vhodné, aby policisté měli zbrojní průkaz?

Já si myslím, že určitě ano.

13. Chybí Vám něco v rámci střelecké přípravy, co by bylo potřeba do ní zahrnout?

Více budov pro nacvičování taktiky.

14. Jak často si myslíte, že by měli jednotlivé střelecké skupiny podstupovat střelecký výcvik?

Ideálně se říká, že aby ses zlepšoval, tak musíš minimálně 1-2x do týdne trénovat. To, ale není možné. Muselo by být více bojařů, jenže už teď jedeme na maximum. My sami víme, že teď je toho výcviku málo.

15. Existují nějaká porušení bezpečnostních pravidel, se kterými se setkáváte pravidelně?

Ano, stává se mi to i s mladými policisty. Vyndají zbraň bez pokynů. Když se jich zeptám, proč to udělali, nikdy mi neodpoví. Kašlou na bezpečnost a neuvědomují si, že je to zbraň.

Instruktor č. 1 působí na této pozici již 18 let. Uvádí, že mají pro vlastní sebezdokonalování k dispozici ročně 4,5 tisíce nábojů. Ohledně připravenosti policistů ke střelecké přípravě je spokojen s dosavadním stavem, ovšem vidí

nebezpečí u věkově mladých policistů, kteří mnohdy nerespektují bezpečnostní pravidla a porušují je bez toho, aniž by si uvědomovali možné důsledky.

5.2.2 Instruktor č. 2

1. Kolik Vám je let?

44 let.

2. Jak dlouho jste byl v přímém výkonu služby před zařazením na pozici instruktora střelecké přípravy?

7 let.

3. Jak dlouho působíte na pozici instruktora služební přípravy?

18 let.

4. Jak často podstupujete školení v rámci střeleckého výcviku?

Před 17 lety, když jsme začínali jako instruktoři, tak jsme nemuseli mít žádnou prolongaci. Teď se systém modernizoval a prolongace je každých 5 let, kdy se podstupuje školení. Nicméně v rámci školení pro nás Policejní prezidium připravuje nějaké instrukčně metodické zaměstnání („IMZ“). Jinak si vše děláme po vlastní ose, a to vzdělávání pro nás, tady pokulhává.

4.1. Jak často máte sami střelecký výcvik?

ZPPP č. 4/2009 dle kterého se řídíme, tak nám umožňuje, že se můžeme sebevzdělávat a máme spoustu hodin, kdy si můžeme udělat vlastní zaměstnání. V podstatě máme čas se zlepšovat a připravovat. Za mě je chyba taková, že ty trendy, které jsou si musíme hledat sami, nikdo nám ty materiály nenabízí, abychom se mohli zlepšovat. Prostě nám to vzdělání není dodáváno, tak jak by mělo.

**4.2. Jak často podstupujete školení pro bezpečnou manipulaci?
(abyste mohli bezp. manipulaci vyučovat?)**

Školení je momentálně v té prolongaci, kde nám předají nové informace. Střelecky se vyvíjí všechno, včetně taktiky. Nicméně jsou trendy, které se vyvíjejí jak v práci se zbraní, tak v bezpečnosti manipulace se zbraní a snažíme se. Někteří si platí kurzy ze svého, aby se mohli zdokonalovat. Když jsme jeli s kolegy na výcvik nočních střelb, vše jsme si také platili sami.

5. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškoleni v rámci bezpečné manipulace se zbraní?

Myslím si, že určitě ano. Pokud k nám přijdou policisté z jiného kraje, kde byli také ve škole, tak je zde posíláme znovu na kurz zbraně, protože tady je to velmi dobrá práce těch kluků. Ti se tomu věnují a jsou precizní. Nechceme, aby na střelnici dorazil někdo, kdo neumí dobře manipulovat se zbraní. Stojím si za tím, že Praha je na velmi dobré úrovni a funguje dobře. Taky chceme, aby ty lidi měli pokoru, protože každý výstřel může někoho zranit nebo zabít.

6. Myslíte, že by mělo být pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Tohle zde máme, je to součást každého střeleckého bloku všech skupin. Minimálně jeden celý blok je věnován bezpečné manipulaci se zbraní. Tohle vše děláme, protože je to velmi důležité.

7. Dochází v rámci střelecké přípravy ke změnám v rámci bezpečné manipulace? (vyvíjí se bezp. manipulace?)

Doba jde dopředu a snažíme se reagovat na velké trendy. Když byl například AMOK a ATAK, ty útoky ve Francii v roce 2015, tak jsme celý rok věnovali této problematice. Reakce celého týmu, práce dvoučlenných hlídek, střelba na větší vzdálenost atd. Máme

pro policisty připravené vzdělávací programy, kdy následně tomu věnujeme střelecký blok.

8. Setkal jste se někdy v rámci Vámi vedeného výcviku se střelným zraněním?

Na výcviku jsem byl přítomen u prostřelené nohy a poté jsem byl přítomen u odražené střely, kdy to policistce zranilo čelo. Na tebe jsem se jel podívat se záchranářem ze střelnice. Takže za celou dobu, co vykonávám službu jako instruktor, jsem viděl takové zranění 3x.

9. Co podle Vás vede nejčastěji ke vzniku střelného zranění?

Neopatrnost jedince.

10. Myslíte si, že je Vaše proškolení v rámci bezpečné manipulace dostatečné?

Abyste mohli tyto znalosti kvalitně předávat?

Myslím, že ano.

11. Co myslíte, že může pomoci k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Když vezmeme, že se ročně vystřelí přes 1 milion nábojů, tak za těch 10-15 let je takový zranění doopravdy hrstka. Myslím, že se častěji zraní lidé při jízdě na eskalátorech než na střelnici. Více úrazů na střelnici je třeba, když někdo uklouzne na ledu a bouchne se do hlavy.

12. Myslíte si, že je vhodné, aby policisté měli zbrojní průkaz?

Já si myslím, že je to správné.

13. Chybí Vám něco v rámci střelecké přípravy, co by bylo potřeba do ní zahrnout?

Musíme se bavit o tom, že pražské ředitelství je masokombinát. Tzn., že 200 lidí je denně na střelnici, a nás je pouze 20 instruktorů. Každý bychom asi chtěl, aby byl větší počet nábojů, ale tím se navyšuje počet lidí na střelnici z 200 na 400, a to nejsme schopni za naši pracovní dobu zvládnout. Momentálně vše vykonáváme ve vysokých otáčkách, ale byl bych určitě rád, kdyby toho mohlo být více, ale teď jedeme zcela nadoraz.

14. Jak často si myslíte, že by měli jednotlivé střelecké skupiny podstupovat střelecký výcvik?

Lidé jezdí na výcvik ze své práce, kde toho mají sami dost. Kdybychom po nich chtěli častější výcvik, tak my ty lidi zatěžujeme ještě více do toho, aby stříleli jednou týdně například. To nejde. Nestíhali by svou práci. Myslím si, že teď je to nastavené ne ideálně, ale přijatelně.

15. Existují nějaká porušení bezpečnostních pravidel, se kterými se setkáváte pravidelně?

Určitě. Manipulace se zbraní bez povelu, to je prostě standartní věc. Řekneme, že je zákaz manipulace se zbraní a manipulujeme s ní pouze na pokyn instruktora na palebné čáře nebo pod dohledem. Spousta lidí přijde, vytahuje zbraň a manipulují s ní bez pokynu. Jsme zase u toho, že je to chyba jednotlivce. Největší Achillovu patu vidím rozhodně v té manipulaci a nepozornosti. Bohužel to, že nedbají pokynů je na denním pořádku.

Instruktor č. 2 slouží na této pozici 18 let. Pro zlepšení vzdělávání jeho funkce by uvítal větší množství materiálů poskytnuté od policejního prezidia. V současné době totiž musí drtivou většinu informací hledat sami instruktoři. Navíc si také myslí, že personální situace instruktorů je vzhledem k počtu výcviků denně na střelnici neuspokojivá. Střeleckou přípravu policistů vidí jako

dostačující, ovšem za velký problém považuje manipulaci se zbraní bez vydaného pokynu, uvádí, že se jedná o standardní pochybení.

5.2.3 Instruktor č. 3

1. Kolik Vám je let?

41 let.

2. Jak dlouho jste byl v přímém výkonu služby před zařazením na pozici instruktora střelecké přípravy?

5 let.

3. Jak dlouho působíte na pozici instruktora služební přípravy?

14 let.

4. Jak často podstupujete školení v rámci střeleckého výcviku?

Prakticky je to tak, že si všechny kurzy platíme sami. Ty probíhají externě mimo policii, co je ovšem dobré, že dostane přidělené náboje pro daný kurz.

4.1. Jak často máte sami střelecký výcvik?

Před každým výcvikovým blokem, co se střílí s těmi danými lidmi, si všechna cvičení nastřílíme sami. Řekneme si, zda jsou cvičení smysluplná a domluvíme se, zda se bude něco upravovat, nebo ne. Druhá skupina má 8 bloků. Třetí skupina má 4 bloky a čtvrtá skupina má 2 bloky. Před každým novým výcvikovým blokem máme IMZ a druhá polovina výcviku je tělocvična.

4.2. Jak často podstupujete školení pro bezpečnou manipulaci? (abyste mohli bezp. manipulaci vyučovat?)

Bezpečná manipulace je prostě daná, ale školení podstupujeme prodloužením každých 5 let. Nejsem si však jistý, že jsou nějaké novinky v bezpečné manipulaci se zbraní. Bezpečná manipulace se opakuje před každým výcvikem, i po cestě na střelnici v autobuse, jakožto instruktoři poučujeme policisty, že nesmí manipulovat se zbraní, následně se dělá kontrola na střelnici a kontrola na palebné čáře. Musíme si jako instruktoři dávat velký pozor.

5. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškoleni v rámci bezpečné manipulace se zbraní?

Je smutné, jak někteří policisté přijímají naše informace. Je problém v lidech, kdy někteří nemají soudnost, neuvědomují si, že je to doopravdy zbraň, která může zabít.

6. Myslíte, že by mělo být pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Před každými střelbami děláme proškolení v rámci bezpečné manipulace a bezpečnosti na střelnici.

7. Dochází v rámci střelecké přípravy ke změnám v rámci bezpečné manipulace? (vyvíjí se bezp. manipulace?)

Ta představa je ideální a mělo by to tak být. Lidé z Policejního prezidia občas jezdí do zahraničí na školení, ale předávání informací vážně. To by se mělo zlepšit právě díky té prodloužení.

8. Setkal jste se někdy v rámci Vámi vedeného výcviku se střelným zraněním?

Nesetkal.

9. Co podle Vás vede nejčastěji ke vzniku střelného zranění?

Rozhodně chyba jednotlivce.

10. Myslíte si, že je Vaše proškolení v rámci bezpečné manipulace dostatečné?

Abyste mohli tyto znalosti kvalitně předávat?

Myslím, že ano.

11. Co myslíte, že může pomoci k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Naštěstí těch zranění není tolik, ale lidé by měli být více pokorní.

12. Myslíte si, že je vhodné, aby policisté měli zbrojní průkaz?

Určitě ano.

13. Chybí Vám něco v rámci střelecké přípravy, co by bylo potřeba do ní zahrnout?

Nic mi nechybí.

14. Jak často si myslíte, že by měli jednotlivé střelecké skupiny podstupovat střelecký výcvik?

Skupina 2 by měla mít výcvik 8x do roka, skupina 3 by měla mít výcvik 4x do roka a skupina 4 by měla mít výcvik 2x do roka. Myslím, že teď je to nastavené zvladatelně. Mít výcvik častěji, než je 1x za měsíc není z několika hledisek možné. Jedeme doopravdy nadoraz.

15. Existují nějaká porušení bezpečnostních pravidel, se kterými se setkáváte pravidelně?

Musím hlídat a sledovat každý pohyb člověka. Stane se, že jedince 3x upozorním na chybu a on stejně udělá to, co dělat nemá. Lidem chybí pokora a manipulují se zbraní kdy nemají.

Instruktor č. 3 působí na uvedené pozici 14. rokem. Jako zásadní problém týkající se vzdělávání instruktorů považuje fakt, že si většinu kurzů zařizují sami externě a také si je sami financují. Ohledně střeleckého výcviku jednotlivých střeleckých skupin souhlasí s tím, jak jsou v současné době nastaveny. I on, jako již předešlí instruktoři považuje za zásadní nedůslednost policistů při manipulaci se zbraní na střeleckém výcviku, dle něj si tito neuvědomují, jak je nabitá zbraň nebezpečná a jaké následky případný nechtěný výstřel může mít.

5.2.4 Instruktor č. 4

1. Kolik Vám je let?

45 let.

2. Jak dlouho jste byl v přímém výkonu služby před zařazením na pozici instruktora střelecké přípravy?

6 let.

3. Jak dlouho působíte na pozici instruktora služební přípravy?

17 let.

4. Jak často podstupujete školení v rámci střeleckého výcviku?

Povinně každých 5 let a v rámci vlastního sebezdokonalování a udržování člověk trénuje častěji.

4.1. Jak často máte sami střelecký výcvik?

Minimálně 3x do měsíce.

4.2. Jak často podstupujete školení pro bezpečnou manipulaci? (abyste mohli bezp. manipulaci vyučovat?)

V rámci každoročního školení bezpečnosti práce podstupujeme školení pravidelně. Pro bezpečnou manipulaci je to každých 5 let.

5. Myslíte si, že jsou policisté na ZoP dostatečně proškoleni v rámci bezpečné manipulace se zbraní?

Myslím si, že základy určitě ano.

6. Myslíte, že by mělo být pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)

Ono to probíhá, protože hlídková služba chodí 8x do roka, 3. skupina hodí 4x a vedení 2x do roka. Takže to stále probíhá a je to dobře.

7. Dochází v rámci střelecké přípravy ke změnám v rámci bezpečné manipulace? (vyvíjí se bezp. manipulace?)

Bezpečná manipulace je jasně daná. Snažíme se sledovat nové trendy.

8. Setkal jste se někdy v rámci Vámi vedeného výcviku se střelným zraněním?

Ano setkal, 2x.

9. Co podle Vás vede nejčastěji ke vzniku střelného zranění?

Chyba střelce.

10. Myslíte si, že je Vaše proškolení v rámci bezpečné manipulace dostatečné?

Abyste mohli tyto znalosti kvalitně předávat?

Ano.

11. Co myslíte, že může pomoci k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?

Určitě provádět více suchý nácvik a častější výcvik ve střelbě. Střelným zraněním nelze nikdy stoprocentně předejít, protože čím častější výcvik, tím i vyšší možná pravděpodobnost, že se něco stane.

12. Myslíte si, že je vhodné, aby policisté měli zbrojní průkaz?

Určitě ano.

13. Chybí Vám něco v rámci střelecké přípravy, co by bylo potřeba do ní zahrnout?

Chtěl bych častější výcvik, jinak mi nic nechybí. Ideální by bylo, aby policista měl výcvik každý měsíc.

14. Jak často si myslíte, že by měli jednotlivé střelecké skupiny podstupovat střelecký výcvik?

Skupina 2 každý měsíc a skupina 3 1x za dva měsíce.

15. Existují nějaká porušení bezpečnostních pravidel, se kterými se setkáváte pravidelně?

Ano jsou stále. Například úhly při manipulaci se zbraní, prst na spoušti, nebezpečná manipulace, otáčení se se zbraní. U některých je problém, že výcvik berou jako nutnost,

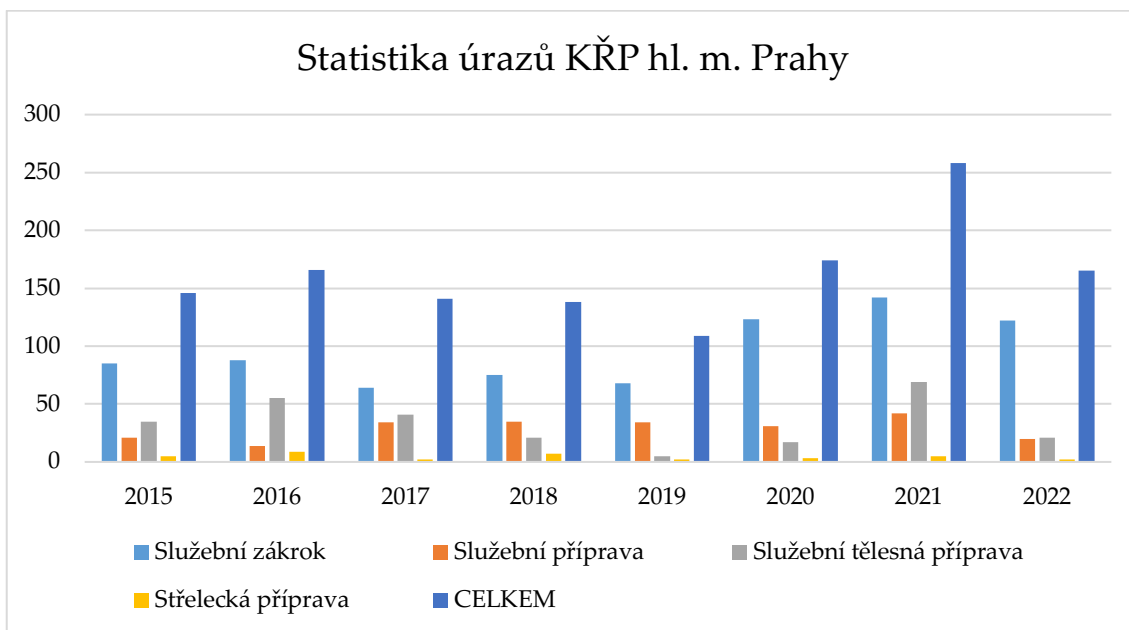
povinnost a podle toho k tomu tak přistupují. Nemohu říct, že je to u všech, ale často to tak je.

Instruktor č. 4 slouží na uvedené pozici 17 let. Každoročně sledují nové trendy v rámci střeleckého výcviku, ovšem bezpečná manipulace se zbraní je jasně daná a v podstatě neměnná. Myslí si, že policisté jsou k ní cvičeni dobře, ovšem k poraněním střelného charakteru dochází individuální vinou policisty a mezi ty typické uvádí prst na spoušti, otáčení se se zbraní atd.

5.3 Analýza statistik

Tabulka 1 Statistika úrazů KŘP hl. m. Prahy (zdroj vlastní)

Činnost při úrazu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Služební zákrok	85	88	64	75	68	123	142	122
Služební příprava	21	14	34	35	34	31	42	20
Služební tělesná příprava	35	55	41	21	5	17	69	21
Střelecká příprava	5	9	2	7	2	3	5	2
CELKEM	146	166	141	138	109	174	258	165

Obrázek 5 Statistika úrazů KŘP hl. m. Prahy (zdroj vlastní)

Z výše uvedených údajů je patrné, že nejvíce policistů je každoročně zraněno při služebním zákroku. Ve sledovaných 8 letech bylo nejvíce policistů zraněno při služebním zákroku. V maximu se jednalo se o 142 příslušníků PČR. Při služební přípravě bylo největší množství policistů zraněno v roce 2021, při služební tělesné přípravě policistů v téže roce a při střelecké přípravě v roce 2018. Jednalo se o počty 42 zraněných policistů při služební přípravě, 69 při služební tělesné přípravě a 9 pak při střelecké přípravě. Jednotlivé počty uvedených poranění nemají jednoznačně stoupající či klesající tendenci, ovšem v roce 2022 bylo ze všech uvedených kategorií nejméně vzniklých poranění. Pro rok 2018 pak platí, že došlo celkově k nejmenšímu počtu všech typů zranění.

5.4 Typická porušení bezpečnostních pravidel

Z rozhovorů s instruktory střeleckého výcviku bylo zjištěno, že mezi nejčastější porušení bezpečnostních pravidel patří:

- nedodržování pokynů instruktorů výcviku;
- manipulace se zbraní bez pokynů instruktorů výcviku;
- míření se zbraní mimo vyhrazený bezpečný prostor;
- prst na spoušti;
- nedbalost v rámci bezpečnosti;
- nerespektování pokynů instruktorů výcviku;
- nepozornost;
- laxní přístup ke střeleckému výcviku;
- podceňování střeleckého výcviku.

6 DISKUZE

Každoročně dochází v rámci střelecké přípravy policistů ke střelným poraněním různého rozsahu s různou dobou následné rekonvalescence. Samotná připravenost policistů docházejících v rámci služební střelecké přípravy na střelnici je však dostačující. Dlouhodobě se jedná pouze o jednotlivé případy, jsou ovšem faktory, kterým je nutno věnovat pozornost ze strany policistů podstupující střeleckou přípravu.

V úvodu práce bylo vytyčeno za cíl odhalení možných rizik při střelecké přípravě, definovat je a navrhnout inovativní změny ke zvýšení bezpečnosti v rámci střeleckých výcviků. Z provedených rozhovorů vyplývá, že jako stěžejní problém vedoucí ke střelnému poranění je dlouhodobě neopatrnost samotných policistů podstupující výcvik na střelnici, někdy v kombinaci s jejich nízkým věkem. Neuvědomují si možné důsledky, které mohou vyústit v nejhorším případě až ve smrt. Jako zásadní je popisována nedodržená bezpečná manipulace se zbraní, která je ovšem instruktory vyučována správným a efektivním způsobem. Každý výcvik si předem sami odzkouší a následně přizpůsobí dané střelecké skupině a jednotlivým schopnostem policistů na střelnici. Instruktoři sami a velmi iniciativně podstupují kromě základních, jim policejním prezídiem určených, výcviků také externí kurzy zaměřené na střeleckou přípravu, které si i sami financují. Z dostupných statistik úrazů KŘP hl. m. Prahy je patrné, že úrazy mají od roku 2019–2021 vzrůstající tendenci, kdy nejvíce úrazů bylo v roce 2021. Jednou z příčin těchto vysokých čísel mohla být aktivně probíhající pandemie COVID-19, kdy v tento rok bylo prokázáno nejvíce nakažených osob. V této době byla velice napjatá situace a policisté byli extrémně vytížení. Ovšem toto nebylo hlavním předmětem zkoumání práce a tento výzkum by mohl být prováděn samostatně. Mohlo se tedy jednat o mnoho dalších faktorů, které vedly ke zvýšenému počtu úrazů. Ty mohly ovlivnit soustředěnost policisty při prováděném výcviku. Jestliže policista není plně

koncentrován může docházet ke špatné bezpečné manipulaci a následným zraněním.

Autor Adams a kolektiv ve své knize uvádí základní bezpečnostní opatření, kdy upozorňuje na nejdůležitější povinnosti při manipulaci se zbraní. Mezi ně patří například: zbraň se vždy považuje za nabitou, nikdy se zbraní nemíří na nikoho z legrace i když je považována za nenabitou. Pokud dostaneme do ruky cizí zbraň je nutné provést kontrolu zbraně, zda není nabitá. Zbraň není věc určená k hraní. Důležité je si uvědomit, že zbraň může někomu ublížit či někoho dokonce zabít. Je tedy vhodné se vyvarovat jakékoliv nevhodné manipulaci aj. Z provedených strukturovaných rozhovorů s instruktory střeleckého výcviku jednoznačně souhlasíme s autorovými tvrzeními. Na střeleckém výcviku jsou policisté učeni k bezpečnému zacházení se zbraní, také jsou povinni dodržovat další pokyny určené instruktory střeleckého výcviku. Pokud tyto bezpečnostní pravidla a další povely týkající se střeleckého výcviku nejsou uposlechnuta, může takové jednání vést k fatálním následkům. Proto je bezpečnost na prvním místě ať už při výcviku, tak při výkony služby.

Autor Adams a kolektiv ve své knize dále uvádí zprávy o náhodných výstřelech ze zbraní u bezpečnostních složek. Mezi takové případy patří: policista, který pešky pronásledoval pachatele se zbraní v ruce zakopl a zastřelil sám sebe. V jiném případě se policista snažil svému kolegovi ukázat, jak je schopen ovládat bezpečné vytasení zbraně z pouzdra, kdy si myslel, že není nabitá, ovšem při vytasení zbraně došlo k náhodnému výstřelu, který zasáhl přihlížejícího kolegu. Ten následně na střelné poranění zemřel. Jiným případem byla situace kdy policista utíkal za pachatelem, při varovném výstřelu střílil do země a prostřelil si nohu. Tato střelná poranění vznikají také při manipulaci se zbraní v rámci jejího čištění. Příkladem je policista, který prováděl čištění své zbraně a sám sebe zastřelil [33].

Původ těchto událostí pochází z lidského činitele, kdy policisté ztrácejí respekt k palné zbraně a zacházejí s ní nedbale. Palná zbraň sama od sebe nikdy nevystřelí a nedbalost, která má za následek ztrátu kontroly nad zbraní, je nejtěžší hřích osoby, která s ní zachází. Tyto chyby vedou ke zbytečným zraněním. Jako hlavní činitel problému spočívá v nedostatečném obeznámením s palnými zbraněmi a nerespektování zásad bezpečné manipulace. Dle jeho odhadu nemá s palnými zbraněmi před nastoupením k policejnímu sboru zkušenost až 70 % policistů. Průzkum, který prováděli v Novém Mexiku říká, že existuje několik policistů, kteří neznají své číslo zbraně, jeho ráži, jaká mají mířidla aj. Dalším problémem, který se vyskytuje je spokojenost policistů sami se sebou, kdy přestávají vnímat palnou zbraň jako zbraň smrtící. Další výzkum, který byl prováděn ve městě New York bylo zkoumáno, jaké jsou příčiny těchto chyb. Mezi ně patřilo nedbalé zacházení se zbraní a při čištění zbraně. Odstrašujícím výsledkem tohoto výzkumu bylo, že nahodilé výstřely policistů byly častější než použití zbraně při ozbrojených konfliktech. Policisté, kteří vystřelí náhodný výstřel z palné zbraně většinou nevědí, co vlastně dělají. Je nutné zdůraznit, že palná zbraň je mechanického původu a je velmi jemně zpracovaný nástroj. Pokud policista aktivuje spoušť, je to pouze na základě jeho rozhodnutí a úsudku [33].

Lze říci, že autor uvádí jako hlavního činitele těchto střelných zranění lidský faktor. Ten se dá ovšem eliminovat a to tak, že všichni policisté budou důkladně edukováni o svých palných zbraních a budou jim dána jasná bezpečnostní pravidla při manipulaci s nimi. Dále je velmi důležité provádět střelecký výcvik v pravidelných intervalech a také věnovat časovou dotaci suchému nácviku. Při tomto nácviku dochází k osvojování a zautomatizování si manipulace se zbraní. Pokud je střelecký výcvik nedostatečný, může dojít k fatálním následkům. Takovým příkladem dle autora je případ policisty, který zemřel při pokusu bránit se loupežnému přepadení, kdy zapomněl, že je jeho zbraň zajištěna. Ve stresové

situaci jedinec jedná dle naučených algoritmů, pokud by tedy policista měl dostatečně zafixovanou manipulaci se zbraní, nemuselo k tomuto úmrtí dojít [33]. Po námi provedenými kvalitativními rozhovory s odborníky na tuto problematiku lze říct, že autorova tvrzení jsou shodná s tvrzeními instruktorů střeleckého výcviku. Obě strany uvádějí jako stěžejní problém střeleckých zranění lidský faktor, neboť palná zbraň nikdy sama nevystřelí.

Malina ve své bakalářské práci měl stanovené dva cíle: nastínit pohled na výcvik policistů, a to od základní odborné přípravy až po speciální výcvik policistů a zjistit, jaká je kvalita a úroveň výcviku policistů. Z výsledků práce bylo zjištěno, že policisté nemají dostatečný časový fond výcviku. Musí převážně vykonávat činnost na svých odděleních a věnovat pozornost své práci. Jako řešení vidí v navýšení počtu policistů a aby došlo k jejich rozdělení do směn či družstev. Tyto by byly dále rozděleny na policisty, kteří vykonávají běžnou činnost a policisty, kteří se v pravidelných intervalech budou zúčastňovat výcviků. Dalším zjištěním bylo, že jsou pro výcviky špatné výcvikové prostory a nedostatečná kvalita instruktorů [34]. Dle zjištěných informací v rámci námi provedených strukturovaných rozhovorů s odborníky na střelecký výcvik nelze souhlasit s autorovým tvrzením. Rozhovory bylo zjištěno, že vzdělání instruktorů výcviku je na velmi vysoké úrovni, kdy se tito sami nad rámec výkonu zajímají o střeleckou problematiku, zúčastňují se kurzů a školení zaměřené na tuto problematiku a vyhledávají nejnovější trendy ze zahraničí. Jako problém bylo shledáno, že kurzy i jiná školení si instruktoři musí platit sami, proto by bylo vhodné zajistit instruktorům výcviku větší finanční fond, neboť čím více zkušeností mohou instruktoři na těchto kurzech získat, tím je předání informací policistům, kteří se zúčastňují střeleckého výcviku kvalitnější.

Dle autora diplomové práce Žemličky není nácvik střelby jednoduchý a vyžaduje absolutní soustředěnost ze strany jak cvičících, tak instruktorů.

Instruktoři musí mít pod kontrolou policisty, kteří provádějí střelecký výcvik. Sledují prováděnou techniku střeleckého cvičení a následně odstraňují nedostatky, které shledají. Také uvádí, že tato korekce je velmi důležitá a je nutné odstraňovat špatné návyky v základní střelecké technice. Nejvíce se nevhodné návyky projeví v rizikových situacích, kdy policista reálně použije zbraň v rámci služebního zákroku a ty mohou vést k fatálním následkům [34]. Dle námi zjištěných informací lze souhlasit s výsledky práce. Pravidelnost střeleckých výcviků je stěžejní ke zlepšování střeleckých dovedností a bezpečné manipulace se zbraní. Bylo by vhodné, aby policisté se policisté mohli zúčastňovat střeleckého výcviku ideálně každý týden. Bohužel tato vize není zcela možná. Policisté jsou velmi vytíženi dalšími úkoly, které musí plnit. Policie vyplývá z úkolů chránit život a zdraví, ale také je nutné zohlednit finanční rozpočet. Větší časová dotace věnována střeleckému výcviku s sebou nese další finanční náklady a mnohem větší zatížení policistů. Z výsledků námi provedených rozhovorů bylo také zjištěno, že instruktoři střeleckého výcviku plně využívají časovou dotaci na střelnici a dále si plní své pracovní povinnosti. Navýšení střeleckých výcviků policistů není možný ani ze strany instruktorů, kdy by bylo nutné navýšit počet instruktorů výcviku a rozšířit kapacitu střelnic (navýšit finanční rozpočet).

Návrh inovativních změn:

Pro dodržení důslednosti a veškerých zásad bezpečné manipulace se zbraní během střeleckého výcviku policistů, a nejen během něj, by bylo vhodné předkládat v rámci vyučované střelecké přípravy také příklady prodělaných střelných úrazů policistů s fotkami a popisem následné rekonvalescence doplněné o vysvětlení příčiny vzniku takového zranění. Vizuelní doplnění fotografiemi střelných zranění může dokreslit mluvené slovo z hlediska závažnosti situace a vzbudit větší respekt ke střelné zbraní. Dále navrhuje provádění suchého nácviku bezpečné manipulace se zbraní ve větším časovém

rozsahu pro ještě důslednější zažití důležitých postupů, které musí být bezchybně aplikovány při manipulaci s nabitou zbraní. Dle odpovědi jednoho z respondentů z řad instruktorů také navrhuje vylepšení spolupráce a oboustranné komunikace mezi policejním psychologem a instruktory.

Stanovené cíle práce byly dosaženy, byly navrženy inovativní změny aplikovatelné do běžné praxe a byl zdůrazněn hlavní problém střelných poranění utrpěných v rámci střeleckého výcviku, a to individuální chyba policisty, která je odbouratelným aspektem při vynaložení dostatečné míry pečlivosti a pozornosti při manipulaci se zbraní.

7 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce přináší ucelený náhled na základní odbornou přípravu policistů a jejich střelecký výcvik. Práce je čitelná jak pro osoby, kteří jsou znalé tématu u Policie ČR, tak i pro osoby, které přicházejí do kontaktu se střelnými zbraněmi.

Teoretická část popisuje přidělení zbraně policistům, kteří nastupují do služebního poměru. Dále uvádí základní odbornou přípravu policistů a rizika, která zde mohou nastat. Práce charakterizuje služební přípravu a střeleckou přípravu, její bezpečnost, zásady při výcviku se zbraní, ochranné pomůcky a manipulaci se zbraní. Je představena metodika výcviku, povinnosti policistů a instruktorů střeleckého výcviku.

V praxi dochází k manipulaci se zbraní každý den. Pro zjištění příčin střelných zranění a jejich eliminace byly v praktické části realizovány kvalitativní rozhovory, které nabídly svými výsledky možnosti řešení eliminace střelných zranění. Byly představeny nejčastější porušení bezpečnostních pravidel při výcviku policistů.

Na základě zjištěných skutečností byly navrženy inovativní doporučení pro praxi při střeleckém výcviku, které by měly vést ke zvýšení zodpovědnosti jedinců při střeleckém výcviku.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

PČR – Policie České republiky

IMZ – instrukčně metodické zaměstnání

KPJ – krajská pořádková jednotka

SPJ – speciální pořádková jednotka

MOP – místní oddělení policie

OHS – oddělení hlídkové služby

SKPV – služba kriminální policie a vyšetřování

ZOP – základní odborná příprava

ZPPP – závazný pokyn policejního prezidenta

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. ŠKODA, Jindřich, František VAVERA a Radek ŠMEJDU. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3.
2. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.
3. *POLICIE ČR: Podmínky přijetí do služebního poměru* [online]. 2023 [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/podminky-prijeti-do-sluzebniho-pomeru.aspx>
4. *POLICIE ČR: Průběh přijímacího řízení* [online]. 2023 [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prubeh-prijimaciho-rizeni.aspx>
5. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. 2., rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-581-4.
6. *Sdělení č. 209/1992 Sb.: Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících* [online]. 1991 [cit. 2022-12-11]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-209>
7. *CZ 75 D Compact cal. 9mm Luger* [online]. [cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/cz-75-d-compact-9mm-luger--ulozenka/>
8. MCNAB, Chris. *Glock: světová pistole*. Praha: Naše vojsko, 2017. ISBN 978-80-206-1641-8.
9. *Militarizace Policie ČR se zaměřením na výzbroj a výstroj* [online]. Brno, 2021 [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/tbdo1/diplomova__prace.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Mgr. Josef Kraus, Ph.D.

10. MP5 | *The most popular submachine gun* [online]. [cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <https://www.hecklerkoch.com/en/products/military/submachineguns/mp5/mp5/overview.html>
11. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY: *Zbraně* [online]. 25. 3. 2020 [cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zbrane-97619.aspx>
12. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2023 [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/informace-k-zakladni-odborne-priprave-zop.aspx>
13. OBERMAYER, Jan. *Výuka použití zbraně v základní odborné přípravě Policie ČR* [online]. Praha, 2014 [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/72389/DP_TX_2010_1_11510_0_279960_0_90586.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU. Vedoucí práce Ing. Mgr. Miloš Fiala, Ph.D.
14. *Vzdělávací program: Kurz před přidělením zbraně*. In: . Praha: Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2018, č.j. UPVSP-3022-1/ČJ-2018-9100KR.
15. JOHNSON, Brian R. *Crucial Elements of Police Firearms Training: Refine Your Firearms Skills, Training and Effectiveness*[online]. New York: Looseleaf Law Publications, 2007 [cit. 2023-04-14]. ISBN 978-1932777307.
16. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY: *Závazný pokyn Policejního prezidenta č. 4/2009 Sb., o provádění služební přípravy příslušníku Policie České republiky*. 2009 [cit.2023-01-16].
17. *Zákon č. 361/2003 Sb.: Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů* [online]. 2003 [cit. 2023-01-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>

18. VALÁŠEK, Dominik. *Praktický průvodce pistolnice: Na cestě ke zbrojnímu průkazu*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2547-0.
19. Manipulace se zbraněmi: Zásady manipulace se zbraněmi. *Zbraně* [online]. [cit. 2023-01-28]. Dostupné z: <https://zbrankvalitne.cz/zbrojni-prukaz/manipulace-se-zbranemi>
20. ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. *Manuál obranné střelby: Defenzivní a taktické použití pistole*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-0739-6.
21. ZDRAŽILA, Václav. *Vliv střeleckých postojů na balistickou ochranu střelce* [online]. Praha, 2014 [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/64286/130127332.pdf?sequence=1>. Bakalářská práce. UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU. Vedoucí práce Mgr. Erik Barták.
22. ČERNÝ, Pavel, Ondřej DUŠEK a Václav VINDUŠKA. *Manuál obranné střelby II: Defenzivní a taktické použití pušky a brokovnice*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4427-8.
23. LÁDEK, Josef. *Střelecká příprava*. 2. vydání. Praha: Armex Publishing, 2016. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-8745-145-8.
24. *Zbraně a náboje*. 2023. Praha: RF HOBBY, 2023. ISSN 1212-5210.
25. *SECURITY SECURITY & & FUTURE FUTURE: INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL* [online]. 2021. Bulharsko: SCIENTIFIC TECHNICAL UNION OF MECHANICAL ENGINEERING INDUSTRY-4.0, 2021 [cit. 2023-04-14]. ISSN 2535-082X. Dostupné z: <https://stumejournals.com/journals/confsec/2021/2/pd>
26. THOMPSON, Leroy. *Secret Techniques of the Elite Forces*. Wallingford, United Kingdom: Frontline Books, 2015, 208 s. ISBN 9781848328242.

27. NOVOTNÁ, Hedvika, Ondřej ŠPAČEK a Magdaléna ŠŤOVÍČKOVÁ JANTULOVÁ. *Metody výzkumu ve společenských vědách*. Praha: Fakulta humanitárních studií Univerzity Karlovy, 2019. ISBN 978-80-7571-052-9.
28. ZANDLOVÁ, Markéta. *Metody výzkumu ve společenských vědách: Rozhovor*. Univerzita Karlova: Fakulta humanitních studií, 2019, 317–352. ISBN 978-80-7571-052-9.
29. CZ 75 D Compact cal. 9 mm Luger. In: *Alfa tactical* [online]. Plzeň: W.T.A. service, 2023, 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.alfatactical.cz/ceska-zbrojovka-as-pistole-cz-75-d-compact-cal-9mm-luger.html>
30. Pistole Glock 17 Gen5 FS, ráže 9mm Luger. In: *Alfa tactical* [online]. Plzeň: W.T.A. service, 2023, 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.alfatactical.cz/pistole-glock-17-gen5-raze-9mm-luger.html>
31. HK G36 C. In: *HECKLER & KOCH* [online]. USA, 2017, 2017 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://hk-usa.com/hk-models/g36c/>
32. HK MP5. In: *HECKLER & KOCH* [online]. Germany, 2023, 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.heckler-koch.com/en>
33. ADAMS, Ronald J. *Jak přežít v betonové džungli: zkušenosti amerických policistů v boji se zločinem*. Praha: Armex, 2001. ISBN 80-862-4419-9.
34. MALINA, Michal. *Výcvik Policie České republiky vůči novým bezpečnostním hrozbám* [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-05-06]. Dostupné z: https://is.ambis.cz/th/uolpo/Bakalarska_prace-_Michal_Malina.pdf.
Bakalářská práce. AMBIS vysoká škola, a.s. Vedoucí práce PhDr. Marek Hejduk.

35. ŽEMLIČKA, Radek. *Střelecká příprava policistů v rámci základní odborné přípravy* [online]. Brno, 2009 [cit. 2023-05-06]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/kjmgv/diplomka_new.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce PhDr. Lubomír Znojil.

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - CZ 75 D Compact cal. 9 mm Luger	14
Obrázek 2 - Glock 17 pistole Gen.5 9x19	15
Obrázek 3 - Útočná puška G36 C	16
Obrázek 4 - Samopal Heckler & Koch MP5 ráže 9 x 19 mm Luger	17
Obrázek 5 Statistika úrazů KŘP hl. m. Prahy	66

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 Statistika úrazů KŘP hl. m. Prahy.....	66
--	----

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Kvalitativní rozhovor s respondentem č. 1–5

Příloha 2 - Kvalitativní rozhovor s instruktorem výcviku č. 1–4

Příloha 1: Kvalitativní rozhovor s respondentem č. 1–5

1. Kolik Vám je let?
2. Jaké je/bylo Vaše služební zařazení?
3. Jak dlouho jste vykonával/vykonáváte službu u Policie ČR?
4. Po jak dlouhé době výkonu u Policie ČR došlo ke střelnému zranění?
5. Kolik let Vám bylo při prodělání střelného zranění?
6. Jak často jste před úrazem absolvoval střelecký výcvik?
7. Měl jste v době, kdy jste prodělal úraz zbrojní průkaz?
8. Co vedlo k Vašemu střelnému poranění? (jak k tomu došlo)
9. K jakému střelnému poranění došlo?
10. Jak dlouho trvala vaše rekonvalescence? (neschopnost, mimo výkon)
11. Myslíte si, že jste byl dostatečně proškolen ke správné manipulaci se zbraní?
12. Myslíte si, že by měl být správné manipulaci věnován větší časový fond?
13. Myslíte, že by mělo pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často? Např. 1x za rok?)
14. Myslíte si, že jsou policisté na ZoP dostatečně proškoleni ke správné manipulaci?
15. Myslíte si, že jsou instruktoři střeleckého výcviku dostatečně proškoleni pro to, aby dokázali kvalitně vyučovat bezpečnou manipulaci se zbraní?
16. Co si myslíte, že pomohlo k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?
17. Jste si vědomi, že jste porušili některá z pravidel pro bezpečnou manipulaci, což vyústilo k Vašemu střelnému zranění?

Příloha 2: Kvalitativní rozhovor s instruktorem výcviku č. 1–4

1. Kolik Vám je let?
2. Jak dlouho jste byl v přímém výkonu služby před zařazením na pozici instruktora střelecké přípravy?
3. Jak dlouho působíte na pozici instruktora služební přípravy?
4. Jak často podstupujete školení v rámci střeleckého výcviku?
 - 4.1. Jak často máte sami střelecký výcvik?
 - 4.2. Jak často podstupujete školení pro bezpečnou manipulaci? (abyste mohli bezp. manipulaci vyučovat?)
5. Myslíte si, že jsou policisté na ZOP dostatečně proškoleni v rámci bezpečné manipulace se zbraní?
6. Myslíte, že by mělo být pravidelně podstupováno základní školení bezpečné manipulace se zbraní i během výkonu? (jak často?)
7. Dochází v rámci střelecké přípravy ke změnám v rámci bezpečné manipulace? (vyvíjí se bezp. manipulace?)
8. Setkal jste se někdy v rámci Vámi vedeného výcviku se střelným zraněním?
9. Co podle Vás vede nejčastěji ke vzniku střelného zranění?
10. Myslíte si, že je Vaše proškolení v rámci bezpečné manipulace dostatečné? Abyste mohli tyto znalosti kvalitně předávat?
11. Co myslíte, že může pomoci k eliminaci střelných zranění v rámci střeleckého výcviku?
12. Myslíte si, že je vhodné, aby policisté měli zbrojní průkaz?
13. Chybí Vám něco v rámci střelecké přípravy, co by bylo potřeba do ní zahrnout?
14. Jak často si myslíte, že by měli jednotlivé střelecké skupiny podstupovat střelecký výcvik?
15. Existují nějaká porušení bezpečnostních pravidel, se kterými se setkáváte pravidelně?